

Behoeftte aan coördinatiecapaciteit in het kader van het NASB

Verkennend onderzoek naar de inzet van coördinatoren ten behoeve van het NASB

Stella Blom
Maartje Delnoij
Eric Lagendijk

Behoefte aan coördinatiecapaciteit in het kader van het NASB

Verkennd onderzoek naar de inzet van coördinatoren ten behoeve van het NASB

Amsterdam, 7 december 2007

Stella Blom
Maartje Delnoij
Eric Lagendijk

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Resultaten uit de telefonische enquête	5
2.1	Vooraf	5
2.2	Coördinatie en takenpakket	6
2.3	Sterke en zwakke punten in coördinatie	8
2.4	Behoeftte aan coördinatiecapaciteit	10
2.5	Invulling extra coördinatietijd	11
2.6	Reikwijdte en profiel van de coördinatiefunctie	13
2.7	Gemeentegrootte en mate van stedelijkheid	15
3	Verslag expertmeeting 20 september	16
3.1	Eerste deel van de bijeenkomst	16
3.2	Tweede deel van de bijeenkomst	18
4	Conclusies en advies	20
4.1	Conclusies	20
4.2	Advies	24
Bijlage 1	Lijst met geïnterviewden	28
Bijlage 2	Formats telefonische enquête	29

1 Inleiding

Verkenkend onderzoek

DSP-groep verrichtte in opdracht van het Nederlands Instituut voor Sport en Bewegen (NISB) een verkennend onderzoek naar de inzet van lokale en regionale coördinatoren ten behoeve van het Nederlands Actieplan Sport en Bewegen (NASB).

In het actieplan ligt de nadruk op het implementeren van kwalitatief goede interventies die ertoe moeten leiden dat meer mensen voldoende sport en bewegen, en minder mensen inactief zijn. Het bereiken en verleiden van zogeheten 'inactieven' om te gaan sport en bewegen om te gaan sporten en bewegen vormt de centrale gedachte achter het NASB. De outcome van het NASB is in kwantitatieve termen geformuleerd. Zo dient onder andere het percentage inactieve volwassen Nederlanders in 2010 maximaal 7% te zijn, terwijl dat in 2004 nog 8% bedroeg; een beoogde daling van 127.000 inactieven.

Inactieven activeren

De strategie van het NASB is gericht op het in stelling brengen van relevante partners: gemeenten, provincies, sportservicebureaus, scholen, bedrijven, zorgaanbieders en –verzekeraars, en sportaanbieders. Het NASB gaat daarbij uit van vijf settings of aandachtsgebieden:

- Zorg
- Wijk
- School
- Werk
- Sport.

Gezondheids- en beweegachterstanden zijn vooral te vinden bij mensen met een lage opleiding, ouderen, jeugd, niet-werkenden, mensen met een handicap/ chronisch zieken. Beweegvormen die inactieven in beweging moeten brengen zijn naar verwachting wandelen en fietsen, eenvoudige spelvormen en vormen van actieve recreatie in park en natuur. Veel inactieven zijn chronisch ziek; daarmee zullen de partners in de samenwerking rekening moeten houden. NISB beschikt over kennis over en ervaring met een aantal 'bewezen good practices' binnen genoemde settings die ingezet kunnen worden bij de uitvoering van het NASB.

Onderzoeksvragen

Centraal in het onderzoek staat de vraag in hoeverre het kansrijk is om – binnen de settings wijk, zorg en school¹ – lokale en/of regionale coördinatoren in te zetten voor effectieve en brede inzet van diverse interventies gericht op bewegingsstimulering van inactieven, en wat hierin bevorderende en belemmerende factoren zijn. Deze vraag is vervolgens uitgesplitst in de volgende deelvragen:

Noot 1 De settings werk en sport worden buiten het onderzoek gelaten: de setting werk wijkt te zeer af van de andere settings en de verantwoordelijkheid voor de setting sport ligt bij NOC*NSF.

- 1 Door wie worden lokale en regionale bewegingsstimuleringsinterventies gericht op inactieven binnen de settings wijk, zorg en school gecoördineerd en waaruit bestaan de coördinatietaken? Hoe verloopt deze coördinatie? Wat zijn sterke en zwakke punten in deze coördinatie en welke kansen en bedreigingen doen zich hierin voor?
- 2 Hoe kijken lokale en regionale organisaties (gemeenten, sportraden, GGD'en) aan tegen het idee van NISB om met het oog op het NASB (extra) en de groepen inactieven in het bijzonder coördinatiecapaciteit te faciliteren? Welke taken zouden aan deze coördinatietijd verbonden moeten zijn?
- 3 Hoe dient invulling te worden gegeven aan deze coördinatiefunctie? Bij wie moet coördinatie komen te liggen? Eén coördinator per setting en/of een meer integrale coördinator? Coördinatie per gemeente of voor meerdere gemeenten gezamenlijk? Et cetera.
- 4 In hoeverre zijn er verschillen tussen grote, middelgrote en kleine gemeenten, en tussen stad en platteland?

Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk (2) gaan wij in op deze vragen aan de hand van de resultaten uit de telefonische enquête. Het veldwerk hiervoor bestond uit telefonische interviews onder beleidsambtenaren en professionals van instellingen op de terreinen van sport, onderwijs en welzijn/ zorg in tien gemeenten.

Hoofdstuk drie is een verslag is van een expertmeeting van lokale/ regionale professionals, medewerkers van NISB, VWS en DSP – groep op 20 september 2007. Hierbij is de focus vooral gericht op de kansen en knelpunten van een landelijke strategie om lokaal invloed uit te oefenen op beweegstimulering van inactieven.

In hoofdstuk 4 volgen de conclusies en een advies op basis van de resultaten uit de enquête en de expertmeeting.

2 Resultaten uit de telefonische enquête

2.1 Vooraf

Selectie steekproef

De selectie van tien gemeenten heeft plaatsgevonden in overleg met NISB. Gekozen is voor vijf gemeenten die aantoonbaar interesse hebben getoond voor het NASB en voor vijf 'neutrale' gemeenten die in samenspraak met NISB zorgvuldig zijn geselecteerd. Bij de keuze voor gemeenten is gestreefd naar spreiding over het land en een mix van grote, middelgrote en kleine gemeenten. Het onderzoek heeft uiteindelijk in de volgende gemeenten plaatsgevonden: Den Bosch, Leeuwarden, Leiden, Gouda, Castricum, Roermond, Veendam, Merum, Wervershoof, De Wolden. Via deze methode kwamen wij ook in gesprek met een aantal regionaal werkzame professionals. Zo hebben wij gesproken met een medewerker van Sportservice Zuid Holland, de regiomanager aangepaste sporten van Sportservice Noord Holland, de coördinator sportontwikkeling van Sport Fryslan en een medewerker van Sport Drenthe.

De beperkte steekproef van het onderzoek moet tegelijk gezien worden als een indicatie voor de reikwijdte van de uitkomsten ervan. Resultaten van dit verkennende veldwerk zijn signalen, geluiden uit het veld: meningen en feiten vanuit tien plekken in het land, niet meer niet minder.

Methodiek

Wij hebben ernaar gestreefd voor elke setting (wijk, zorg, school) per gemeente één persoon te interviewen. Om aan respondenten te komen hebben we gebruik gemaakt van de zogenaamde sneeuwbal methode. Als uitgangspunt om respondenten te vinden die de vragen kunnen beantwoorden hebben wij de beleidsmedewerkers sport van de geselecteerde gemeenten benaderd. De beleidsmedewerker sport is relatief makkelijk te vinden (via de gemeente) en kan een goed beeld schetsen van het bestaande sport- en beweegaanbod (vraag 1 van het format). Daarnaast kunnen zij aangeven welke partijen daarbij betrokken zijn en wie sleutelpersonen zijn binnen de gemeente, die zich bezig houden met het thema (vraag 2 van het format).

Niet in alle gevallen konden de betreffende beleidsmedewerkers sport doorverwijzen naar een respondent van setting zorg en/ of setting wijk die verantwoordelijk is voor beweegactiviteiten. Wij hebben tijdens dit onderzoek, zoals ook bij eerder onderzoek, kunnen constateren dat er zowel bij de gemeente, als bij een GGD of een welzijnsinstelling, geen (beleids)medewerkers zijn die verantwoordelijk zijn voor het thema bewegen en gezondheid. Uiteraard zijn er wel mensen die zich bezig houden met beweegactiviteiten voor diverse doelgroepen, maar vaak is dit vaak van tijdelijke aard. Dit gegeven leidde ertoe dat het soms lastig was om aanspreekpunten te vinden en die inhoudelijke input te krijgen waar wij in het kader van het onderzoek naar op zoek waren.

Bij navraag naar een aanspreekpunt in de setting wijk werd vaak een medewerker van een welzijnsstichting genoemd die als projectleider betrokken is bij een BOS-project. Omdat dit onderzoek niet over BOS gaat, is er soms voor gekozen geen contact op te nemen omdat het gevaar bestond dat respondenten dan teveel vanuit hun BOS project zouden antwoorden (dit bleek zo te zijn bij andere respondenten).

Daarnaast was het soms moeilijk mensen te bereiken omdat dit onderzoek tijdens de zomervakantie plaatsvond en er veel beoogde respondenten langere tijd afwezig waren en/of hun organisatie gedurende de zomervakantie gesloten was. Gezien de korte looptijd van het onderzoek was het niet altijd mogelijk te wachten tot diegene terug kwam van vakantie, maar is de volgende respondent die op de lijst stond gebeld. Hierdoor hebben we in korte tijd veel telefonische interviews kunnen uitvoeren, maar zijn sommige organisaties (welzijnswerk, GGD-en) minder vaak dan ons streven was bereikt.

Formats

De eerste twee vragen van het format gaan over het aanbod aan beweegactiviteiten en de organisaties die daarbij betrokken zijn. Meestal had de gemeenteambtenaar in het eerste gesprek per gemeente bijna alle beweegactiviteiten in de gemeente opgenoemd, en werd deze in de daarop volgende gesprekken alleen hier en daar met een of twee projecten aangevuld. In het format is in dat geval het onderscheid tussen de antwoorden van de verschillende respondenten uit de gemeente achterwege gelaten: het betreft hier slechts een opsomming. Regionale organisaties konden soms wel andere activiteiten opnoemen en waar dat relevant is onderscheid gemaakt tussen de antwoorden van de respondenten (zie bijvoorbeeld Leeuwarden). Verder zijn in de formats soms enkele vakjes bij de vragen 6 t/m 9 opengelaten. De reden hiervoor is dat de geïnterviewde in dat geval bij vraag 5 aangaf geen behoefte te hebben aan extra capaciteit voor coördinatie (afstemming en ondersteuning). Doorvragen over welke taken de nieuwe functionaris zou moeten vervullen (vraag 6 t/m 9), als die functie er toch zou komen, ondanks dat men aangaf er geen behoefte aan te hebben, was dan niet mogelijk.

Wel is in alle gevallen doorgevraagd op de taken die NISB voor ogen had bij een coördinator (vraag 10 t/m 13). Deze vragen leverden vaak alsnog zinvolle antwoorden op.

Een lijst met respondenten is opgenomen in bijlage 1.

De ingevulde formats van elke gemeente zijn terug te vinden in bijlage 2.

2.2 Coördinatie en takenpakket

Door wie worden lokale en regionale interventies in sport- en bewegingsstimulering van inactieven binnen de settings wijk, zorg en school gecoördineerd en waaruit bestaan de coördinatietaken?

De meeste respondenten vonden het lastig vonden om de behoefte aan extra capaciteit voor coördinatie (afstemming en ondersteuning) aan te geven. Zij weten immers nog niet wat het NASB precies behelst en wat van hen wordt verwacht in dat kader.

Bij coördinatie maken we onderscheid tussen coördinatie van beleid en coördinatie in de uitvoering.

- Bij de grote en middelgrote gemeenten ligt de coördinatie in beleid altijd bij de gemeentelijke beleidsmedewerker voor sport. De coördinatie in uitvoering ligt vervolgens bij medewerkers van het sportbedrijf (consulenten of beweegmanagers). Het sportbedrijf is steeds vaker een verzelfstandigd sportbedrijf (een 'BV Sport'). Bij grote en middelgrote gemeenten bestaat er dus een functionele knip tussen verantwoordelijkheid voor sportbeleid en verantwoordelijkheid voor de uitvoering van dat beleid.
- In kleine gemeenten is de coördinatie in beleid ondergebracht bij de beleidsmedewerker sport, en ligt de coördinatie in uitvoering ofwel bij de beleidsmedewerker, ofwel bij de sportconsulent. Sportconsulenten zijn in kleine gemeenten werkzaam bij sportservicebureaus en gedetacheerd bij gemeenten. In kleinere gemeenten wordt activeren door middel van sport en bewegen minder vaak als taak van het onderwijs gezien. De afstand tussen sport en onderwijs is hier blijkbaar groter dan in grotere gemeenten. Respondenten zien hierin een kennisachterstand op dit terrein bij onderwijs.

Sportservicebureaus

Sportservicebureaus coördineren vooral voorwaardenscheppend en ondersteunend. Coördinatie in uitvoering ligt lokaal bij de gemeenten, met name bij aldaar gedetacheerde sportservicemedewerkers.

- Sport Fryslan heeft 8 sportconsulenten in dienst die coördinatietaken vervullen op beleidsniveau. Zij zijn ieder voor een bepaalde doelgroep en een BSI project verantwoordelijk. Een groep van 10 sportconsulenten coördineert op uitvoerend niveau. Deze consulenten zijn daarvoor op lokaal niveau (bij gemeenten) gedetacheerd.
- Sportservice Zuid Holland heeft 9 consulenten en 5 junior consulenten in dienst, waaronder consulenten op het gebied van aangepast sporten, sporten en bewegen voor ouderen en voor allochtonen. De consulenten informeren, adviseren en begeleiden organisaties die zich bezig houden met sport en bewegen. Ze coördineren op uitvoerend niveau, en hebben een grote kennis van de lokale situatie.
- Sportservice Noord Holland heeft onder andere een aantal regiomanagers aangepast sporten in dienst die ieder verantwoordelijk zijn voor een bepaald gebied. Ze houden zich bezig met sportstimulering, verenigingsondersteuning (van die verenigingen die een aanbod hebben voor deze doelgroep), advies geven, en contacten onderhouden met een uitgebreid bestaand netwerk (scholen, artsen, revalidatiecentra, NebasNSG etc.). Dit alles is erop gericht dat de doelgroep mensen met een lichamelijke, verstandelijke of visuele beperking en mensen met een chronische aandoening aan het sporten te krijgen. De uitvoering ligt deels bij stichting MEE en deels bij sportverenigingen.
- Sport Drenthe voert samen met de sportverenigingen de projecten uit in De Wolden en andere gemeenten in Drenthe. Vertegenwoordigers van de projecten zitten ook op beleidsniveau bij de gemeenten om tafel.

Wijk/welzijn

- In Veendam is gesproken met de teamleider Sociaal Cultureel Werk van welzijnsstichting Compaen. Compaen voert als onderdeel van opbouwwerk en ouderenbeleid sport/beweegprojecten uit in onder andere buurt-huizen. Verschillende *wijkcoördinatoren* coördineren dit. Ook is Compaen (recent) betrokken bij BOS.
- In Marum is de initiator en begeleider van sportief wandelen en Nordic Walking groepen voor chronisch zieken/mensen met overgewicht geïnterviewd. Er is in deze kleine gemeente geen gemeentelijk beleid (en dus geen coördinatie in beleid) dat zicht richt op de doelgroepen van het NASB (met uitzondering van kinderen met overgewicht). Van coördinatie in uitvoering is ook nauwelijks sprake: de wandelgroepen voor chronisch zieken zijn een particulier initiatief. Er is hier geen contact met de gemeentelijk beleidsmedewerker.
- In Gouda stuurt de *clustermanager* de jongerenwerkers aan. Deze jongerenwerkers werken zeer zelfstandig en de coördinatietaken zijn dan ook beperkt. De clustermanager houdt overzicht over waar activiteiten nodig zijn en voor welke doelgroep (en) er activiteiten worden. Er is geen contact over de dagelijkse gang van zaken, anders dan wanneer er zich problemen voordoen.

Zorg (GGD)

In het kader van het onderzoek is ook met respondenten van GGD instellingen gesproken. Deze GGD'en hebben geen medewerkers die zich specifiek bezighouden met coördinatie en uitvoering van beweegactiviteiten. De functie die er het meest in de buurt komt is die van *gezondheidsbevorderaar*. Deze functionaris heeft onder andere overgewicht en bewegen in het pakket.

- Gezondheidsbevordering bij GGD-en is onderdeel van de openbare gezondheidszorg (OGZ). Gezondheidsbevordering is erop gericht is om gedragsgerelateerde gezondheidsproblemen aan te pakken. De functie omvat: beleidsadvies, uitvoering en implementatie van interventies, informatie en ondersteuning, onderzoek en ontwikkeling en verbeteren van de preventiestructuur. (Bron: Functiedifferentiatie gezondheidsbevordering bij GGD'en, 2003)
- Bij zowel GGD Hollands Noorden, als bij GGD Midden Holland is gesproken met respondenten met deze functie. De taken rond beweegactiviteiten zijn afhankelijk van het project en worden ad hoc ingevuld.

2.3 Sterke en zwakke punten in coördinatie

Hoe verloopt de coördinatie? Wat zijn sterke en zwakke punten in deze coördinatie en welke kansen en bedreigingen doen zich hierin voor?

Gemeenten

Respondenten van de helft van de gemeenten merken, voordat zij ingaan op de behoefte aan extra coördinatiecapaciteit, op dat er te weinig uitvoerende capaciteit is. Het gaat om tekorten aan sportconsulenten (ALO-niveau), vakleerkrachten, GALM-leiders etc. Er komt teveel op de sportconsulenten af. Het gaat om tekorten aan mensen die projecten kunnen opzetten en uitvoeren. Aan nieuwe initiatieven komt men bij veel gemeenten niet toe: de nadruk ligt volledig op de uitvoering van BOS en andere lopende projecten.

Een sterk punt van de coördinatie is dat de grote gemeenten flinke sportbedrijven (al dan niet verzelfstandigd) hebben waarbinnen uitvoerende consultants de verschillende doelgroepen bedienen en verantwoordelijkheid dragen voor bepaalde projecten. De consultants staan dicht bij het werkveld en bij de mensen waar het om gaat: dat is een groot pluspunt. Het zijn vaak mensen uit het veld die weten wat er speelt.

Een zwak punt van de coördinatie is dat er in het sportbeleid over het algemeen weinig oog is voor (bepaalde) inactieve groepen. Er gaat zeer veel aandacht uit naar jeugd, onder andere door de BOS - impuls. Voor inactieve groepen is vaak geen sportconsulent. Deze vallen tussen wal en schip, zoals bij de doelgroep mensen met een beperking. Dit gaat vooral op voor kleine gemeenten.

Een tweede zwak punt is dat door de verzelfstandiging van de afdeling sport de beleidsfunctie bij sommige (middel)grote gemeenten is uitgekleed. Beleidsmedewerkers in kleine gemeenten hebben vaak maar een paar uur per week beschikbaar voor sportbeleid. Hierdoor is de regietaak van gemeenten bij sport- en beweegstimulering verzwakt. In kleine gemeenten is vaak ook een tekort aan financiële middelen voor sport, omdat sport hier niet altijd even hoog op de politieke agenda staat. De politiek moet hier vaak nog overtuigd worden. In veel middelgrote en grote gemeenten is dit minder vaak het geval.

Sportservicebureaus

Bij Sport Fryslan staan de consultants dichtbij de lokale praktijk. Dit is een groot pluspunt. Tijdelijke tekorten worden opgevangen met freelancers. Een zwak punt is dat er te weinig tijd is voor nieuwe ontwikkelingen zoals NASB. Sport Drenthe levert uitvoerende coördinatie. Een pluspunt is de goede afstemming en coördinatie, en inbreng van kennis van Sport Drenthe, doordat de projectleiders (uitvoerende coördinatie) van Sport Drenthe ook op beleidsniveau bij de gemeenten aan tafel zitten.

De afstand van sportservice Noord Holland tot de gemeenten wordt soms als te groot ervaren. Daarentegen heeft de regiomanager aangepaste sporten een uitgebreid netwerk opgebouwd in haar regio.

Door de contacten bij de gemeenten in Zuid-Holland bestaat er bij Sportservice Zuid Holland ruime kennis van wat er speelt aan activiteiten in de provincie. Sportservice Zuid Holland staat achter het NISB aanbod op het gebied van sportstimulering. Zij benadrukt evenwel dat de kracht en de lokale kennis van de Sportservicebureaus als samenwerkingspartner benut moeten worden.

Wijk/Welzijn

Bij welzijnsorganisaties is soms niet de *know how* en expertise aanwezig om op een goede manier sportprojecten op te zetten en uit te voeren. Jongerenwerkers hebben scholing nodig. Het NISB is volgens deze respondenten een onbekende in de welzijnssector.

De welzijnsorganisatie in Gouda vindt het belangrijk dat er ingezet wordt op groepen die op dit moment nog niet bediend worden. Daarvoor zijn goed gekwalificeerde mensen nodig met gespecialiseerde kennis. Als de organisatie kan beschikken over dit soort mensen is erg weinig coördinatiecapaciteit op managementniveau nodig, maximaal een half uur per week. De uitvoerende krachten werken over het algemeen zelfstandig.

Zorg/ GGD

Voor GGD-en geldt dat de coördinerende rol afhankelijk is van wat er in een project gevraagd wordt. Vaak is de rol van de GGD vooral het aandragen van mogelijkheden en het verstrekken van informatie. Wanneer er een meer actieve bijdrage wordt verwacht wordt dit ad hoc geregeld. Bij GGD-en is er geen professional specifiek verantwoordelijk voor beweegprojecten voor inactieven. Wel zijn er medewerkers met 'bewegen' in hun pakket, zoals de gezondheidbevorderaars.

Samenvattend in schema: sterke en zwakke punten bij huidige coördinatie sport en bewegen door inactieven

Sterke punten coördinatie/ NASB	Zwakke punten coördinatie/ NASB
Sportdiensten zijn professionele bedrijven met kwalitatief goede consultants.	Oriëntatie in sportsector vooral gericht op uitvoering; structuur, borging zijn hierdoor zwak.
Sport en bewegen heeft nooit zo hoog op politieke agenda gestaan, ook lokaal	Weinig oog voor innovatie
Er is veel aandacht voor sport in teken van sociale cohesie en gezondheidsbevordering	Nauwelijks allianties met (gezondheids)zorg en welzijn.
Infrastructuur voor advies, begeleiding en ondersteuning is sterk met sportservicebureaus en NISB.	Organisatie gemeente gericht op sport en (nog?) niet op bewegen.
Lokaal en landelijk zijn good practices voor inactieven ontwikkeld waar coördinator voordeel kan doen	Groep inactieven is sterk onderbelicht in gemeentelijk sport- en beweegbeleid.
In sectoren welzijn en zorg bestaat behoefte aan sport- en beweegstimulering voor inactieven	Know how voor sport- en beweegstimulering bij welzijn en (gezondheids)zorg is gering
Er is een traditie opgebouwd bij gemeenten op terrein van sportstimulering.	Schakel tussen beleid en uitvoering is zwak; plannen blijven soms liggen

2.4 Behoefte aan coördinatiecapaciteit

Hoe kijken lokale en regionale organisaties (gemeenten, sportraden, GGD-en) aan tegen het idee van NISB om met het oog op het NASB (extra) coördinatiecapaciteit te faciliteren?

Het beeld is wisselend bij deze behoefte:

- Drie steden/ dorpen (Veendam, Marum en Wervershoof) hebben behoefte aan extra coördinatiecapaciteit. Kanttekeningen die gemaakt wordt is dat deze behoefte gekoppeld is aan een toename van het aantal uit te voeren projecten (Veendam) en er een tekort is aan capaciteit en geld (Marum).
- Vijf steden/ dorpen (Leeuwarden, Leiden, Castricum, Roermond en De Wolden) geven aan overwegend geen behoefte te hebben aan extra coördinatiecapaciteit. Aangegeven wordt dat er eerder behoefte is aan geld (Leeuwarden) en uitvoerende sportconsultanten (Roermond).

- Twee steden/ dorpen (Gouda en Den Bosch) nemen een tussenpositie in. In Den Bosch is behoefte aan meer coördinatie in de uitvoering voor de doelgroepen ouderen en scholieren. Gouda stelt de behoefte afhankelijk van een nieuwe sportnota. Volgens de gemeente is hier beslist geen nieuwe functie nodig.

De uitkomst is uiteraard afhankelijk van wie je bij de verschillende organisaties spreekt. Organisaties binnen een gemeente zijn het lang niet altijd eens over het inzetten van coördinatiecapaciteit om inactieven te bereiken. Beseft moet worden dat gemeenten zeer pragmatisch te werk kunnen gaan. Zo stelt een respondent in De Wolden dat “(...) Sport Drenthe hier zeer actief is en ons veel werk uit handen neemt”.

Sportservicebureaus

Bij sportservicebureaus wisselt het beeld. Sportservice Zuid Holland raadt NISB aan om eerst bij sportservicebureaus te kijken of daar extra capaciteit voorhanden is die ingezet kan worden. Sport Fryslan is voorstander van extra capaciteit omdat zij kampt met tekort aan budget en formatie voor het NASB. De medewerker van Sport Drenthe is van mening dat gemeenten vooral behoefte zullen hebben aan extra mankracht en middelen voor de uitvoering van het NASB, en niet zozeer voor voorwaardenscheppende werkzaamheden, zoals het NISB in gedachten heeft.

Wijk/welzijn

Het beeld vanuit welzijn is eveneens wisselend. Een respondent van een welzijnsorganisatie zag niets in een coördinator, maar wèl in deskundigheidsbevordering en in gespecialiseerde uitvoerende krachten. Een tweede respondent uit de welzijnssector vond een coördinerende functie juist *niet* nodig omdat de lijnen in die (kleine) gemeente al erg kort zijn. In Gouda is men voorstander van extra capaciteit, zodat bepaalde doelgroepen - die nu nog niet aan bod komen, zoals allochtone ouderen - actief benaderd kunnen worden.

Zorg/GGD

De GGD-en geven aan dat er eerst duidelijkheid moet zijn over de inhoud van het NASB. Indien nodig kunnen GGD-en hun medewerkers en netwerk aanspreken om bij te dragen aan de implementatie van NASB.

2.5 Invulling extra coördinatietijd

Welke taken zouden aan deze extra coördinatietijd verbonden moeten zijn?

Wij noemen hier taken en werkgebieden die elk door tenminste twee respondenten genoemd zijn:

- Monitoring en evaluatie, waaronder het in kaart brengen van de doelgroepen.
- Benaderen van specifieke doelgroepen zoals inactieven met een lage ses-score en gehandicapten.
- Kennis over het activeren van inactieve groepen.
- Voorwaardenscheppende taken: organisatie opzetten, subsidie aanvragen.

- Opzetten, onderhouden en uitbouwen van netwerk van samenwerkende partners/ organisaties.
- Agenderen van het sport- en beweegstimulering voor het beleid (vooral in kleine gemeenten).
- Prioriteren van doelgroepen.
- Meer specifiek: samenwerking en afstemming met het onderwijs.

Sportservicebureaus

Sport Fryslan en Sport Drenthe noemen beide de volgende taken:

- Een combinatie van inhoudsdeskundige en coördinerende taken ten behoeve van de uitvoering. Iemand die kan coördineren en partijen bij elkaar kan brengen.
- Praktische ondersteuning bij bijvoorbeeld het monitoren van projecten (vgl. BOS monitor invullen).

Aan de taken agendasetting, netwerk bouwen, deskundigheidsbevordering en evaluatie bestaat volgens Sport Fryslan en Sport Drenthe geen behoefte. Sport Drenthe geeft aan dat voor de setting zorg meer specialistische kennis nodig is, met het oog op projecten voor mensen met een beperking en Club Extra-achtige projecten.

De regiomanager aangepaste sporten van Sportservice Noord Holland vindt het moeilijk in te schatten welke taken aan de functie verbonden zouden moeten zijn. Voor haar doelgroep (mensen en kinderen met een beperking) geldt dat een en ander afhankelijk zal zijn van de doelstellingen die in het NASB gesteld worden ten aanzien van deze (moeilijk bereikbare) doelgroep. Agendasetting, netwerk bouwen, evalueren en monitoren is in haar regio niet nodig omdat gemeenten hierin al door sportservice worden voorzien. Deskundigheidsbevordering voor sportverenigingen (ten aanzien van deze doelgroep) kost erg veel tijd en hier is wel altijd behoefte aan.

In Zuid Holland wordt momenteel door sportservice geïnventariseerd wat er nodig is bij gemeenten. Dit wordt gezien als een reguliere taak. Praktische ondersteuning bij het monitoren en evaluatie van projecten is wenselijk, zeker wanneer dit uitgebreid moet gebeuren.

Wijk/welzijn

Respondenten uit het welzijnswerk geven het volgende aan:

- In Veendam heeft welzijn geen zicht op de doelgroep mensen met een beperking en chronisch zieken. Ook wordt er niet voldoende geld vrijgemaakt (door de gemeenteraad) voor sportbuurtwerkers (agendasetting nodig). Door de BOS impuls werd ook duidelijk dat jongerenwerkers en mensen uit het onderwijs niet over voldoende kennis over sport beschikken. Voorlichting hierover is gewenst. Ten slotte bestaat er een gebrek aan kengetallen sportparticipatie, zeker als het gaat om inactieven.
- In Gouda is behoefte aan ondersteuning om doelgroepen actief te benaderen en te activeren. Om dit te bereiken is specialistische kennis nodig over hoe dit voor elkaar te krijgen. Ook vrijwilligers moeten voorgelicht worden.

Zorg/GGD-en

De GGD-en geven een aantal specifieke facetten aan waarop coördinatiecapaciteit bruikbaar kan zijn.

- Ondersteuning, tips en ideeën, bijvoorbeeld uitwisseling van kennis en ervaring over hoe lastige doelgroepen te bereiken. Of over hoe je kunt voorkomen dat er alleen losse projecten worden aangeboden, zonder continuïteit.
- Advies over best practices, voorbeelden van wat werkt en wat niet. Over deze goede voorbeelden beschikt de GGD te weinig.
- Capaciteit voor monitoren en evalueren van de interventies of ondersteuning hierbij. Dit soort activiteiten kosten vaak veel tijd.
- Men staat positief tegenover capaciteit in het kader van het bereiken van inactieven, zolang het aanvullend is op wat GGD'en al doen.
- Advies over samenwerkingsmogelijkheden en coördinatie van samenwerking. GGD wil inzetten op het beter aansluiten van ketens.
- Agendasetting, vooral bij kleine gemeenten. Daar leeft het thema gezondheid te weinig en worden er weinig middelen beschikbaar gesteld.

2.6 Reikwijdte en profiel van de coördinatiefunctie

Is coördinatie op gemeentelijk of regionaal niveau gewenst en waarom? Eén coördinator per setting en/of een meer integrale coördinator? Wat is nu precies het profiel waaraan deze functionaris moet voldoen? Is een tijdelijke of een vaste aanstelling wenselijk?

Meest genoemd is de behoefte aan coördinatie in de samenwerking tussen partners, zowel in de zorg, het onderwijs en de wijk. De meerderheid die deze behoefte signaleert is van mening dat de coördinatie 'integraal' moet zijn, dat wil zeggen: betrekking hebbend op zowel zorg, onderwijs, sport en wijk. Geen vier specifieke coördinatoren maar sectoroverstijgende coördinatie! Den Bosch wil bijvoorbeeld beginnen met één integrale coördinator en vervolgens uitbreiden naar een coördinator per setting.

In kleine gemeenten en dorpen op het platteland bestaat behoefte aan een regionaal georiënteerde coördinator.

Profiel

Het profiel van een coördinator zoals dat in dit onderzoek naar voren komt kan het beste geschetst worden aan de hand van de volgende trefwoorden:

- Coördinatie van de uitvoering.
- Lokaal georiënteerd, projectleiderstype.
- Facilitator: voorwaardenscheppende taken (geld, accommodatie, organisatie).
- Netwerker, teamspeler, binder.
- Praktische instelling: ALO of post HBO (bijv. bewegingswetenschappen);
- Ervaring met doelgroepen en organisaties, waaronder ook sportverenigingen.
- Aanjager: tijdelijke aanstelling voor de duur van het NASB.
- Lokaal bekend: aansluiten bij lokale activiteiten.
- Verantwoordelijk voor monitoring en evaluatie.

- Generalistische inslag, ook affiniteit met juridische en economische zaken.
- Beleidsgeoriënteerd, inclusief agendasetting².

Over 'netwerken' is opgemerkt dat behoefte daaraan het grootst is ten aanzien van chronisch zieken: contacten met huisartsen, fysiotherapeuten en zorgcentra zijn nauwelijks gelegd. Ook het netwerk voor mensen/ kinderen met een lichamelijke of geestelijke beperking is niet overal even sterk. "Bewegen op recept" is nog geen gemeengoed onder huisartsen. Deze doelgroepen worden veelal over het hoofd gezien. Veel aandacht gaat uit naar kinderen in het algemeen en kinderen met overgewicht in het bijzonder (BOS en dergelijke).

Minder genoemd zijn de mogelijke taken van een coördinator op het gebied van deskundigheidsbevordering - hier zou al voldoende aandacht voor zijn.

Veel respondenten benadrukken het belang van monitoring en evaluatie. Dit is een vast onderdeel van uitvoering bij de meeste gemeenten. Soms komt men er niet op tijd aan toe, bijvoorbeeld bij de het monitoren van BOS projecten. Er bestaat in veel gemeenten behoefte aan betrouwbare kengetallen. Waar bevindt de doelgroep zich? Hoe groot is de doelgroep eigenlijk? Gemeenten geven aan behoefte te hebben aan praktische ondersteuning, zoals bij het invullen van de BOS monitor.

Sportservicebureaus

Sportservicebureaus geven aan dat integrale, lokale ondersteuning de voorkeur heeft. Lokaal, omdat het knelpunt zich ook op lokaal niveau, bij de gemeenten, voordoet. De achtergrond van de functionaris moet praktisch zijn (ALO/ HBO +). Hij moet ook affiniteit hebben met de doelgroepen van het NASB. Het zou volgens de sportservicemedewerkers moeten gaan om een tijdelijke functie voor de duur van het NASB, aangezien het ook om een tijdelijke geldstroom zal gaan.

Wijk/welzijn

Als er beweegprojecten vanuit welzijn moeten worden opgepakt is er behoefte aan een coördinator met een HBO CMW achtergrond. De voorkeur gaat dan uit naar een regionale coördinator die in staat is netwerken op te bouwen en inactieve doelgroepen te activeren.

Zorg/GGD

Ook de GGD geeft de voorkeur aan regionale inzet. Deze organisatie werkt regionaal en de capaciteit voor het bereiken van inactieven is binnen de hele regio nodig. Tegelijkertijd zijn de projecten lokaal. Tijdelijke lokale input zou daarom een prima mogelijkheid zijn.

Noot 2 Dit geldt voor dit onderwerp vooral in kleinere gemeenten: gezondheidsproblematiek in relatie tot bewegen moet daar vaak nog op de bestuurlijke agenda gezet worden.

2.7 Gemeentegrootte en mate van stedelijkheid

In hoeverre zijn er verschillen tussen grote, middelgrote en kleine gemeenten, en tussen stad en platteland?

Voor kleine gemeenten zijn projecten van NISB al gauw te omvangrijk om zelf uit te voeren. Daar is onvoldoende formatie voor beschikbaar. Provinciale sportservicebureaus kunnen hier soelaas bieden. Zonder subsidie is dit vaak (te) duur. Kleinere gemeenten hebben vaak slechts enkele uren beschikbaar voor sportbeleid. Uitbreiding van uren voor coördinatie van uitvoering is welkom.

Binnen het beleidsterrein onderwijs ontbreekt het in kleine gemeenten aan kennis over het opzetten en uitvoeren van sport- en beweegprojecten. Er is behoefte aan meer deskundigheid op dit terrein. Kennisuitwisseling kan door middel van een gesprek met een consultant of via regionale intervisie.

Voor kleinere gemeenten geldt dat:

- behoefte lijkt uit te gaan naar een regionaal in te zetten coördinator die gemeenten en scholen kan informeren over projecten, en die de behoefte kan peilen/ onderzoeken.
- zij vaak tijdelijk capaciteit nodig hebben. Ook dit pleit voor regionale capaciteit.
- een praktische 'hands on' HBO'er het meest gewenst is. Iemand met ervaring met de praktijk van sport en bewegen, iemand met inzicht en overzicht.

Grotere gemeenten hebben bij implementatie van grotere sportstimuleringsprojecten behoefte aan meer capaciteit voor het begeleiden en faciliteren van de uitvoering, in het bijzonder gericht op samenwerking aangaan met instellingen, bereiken inactieve groepen, voorwaarden scheppen, organiseren en monitoring en evaluatie.

3 Verslag expertmeeting 20 september

Aanwezigen:

Ineke Kalkman (NISB)
Hans Arends (NISB)
Helmie Ramakers (VWS)
Marije van Montfoort (NISB)
Robert Zwart (NISB)
Sophie van den Homberg (NISB)
Robbie Aldenkamp (NISB)
Thom Rutten (NISB)
Monique van der Meer (Sport Fryslan)
Rutger Krabbendam (DMO Amsterdam Sportplan 2009-2012)
Maaïke Schneider (coördinator activiteiten 55+ doelgroep, Den Bosch)
Eric Lagendijk (DSP-groep)
Stella Blom (DSP-groep)

3.1 Eerste deel van de bijeenkomst

Ineke Kalkman start met een presentatie van het NASB en bespreekt in dit kader onder andere beschikbare financiële middelen en stand van zaken rond de planvorming. In totaal is ca 34 miljoen beschikbaar, waarvan 18 miljoen naar de setting wijk gaat. De rest gaat naar de settings zorg, werk, sport en school. Eind 2007 zal er een plan voor de uitvoering van NASB bij VWS liggen. In de loop van 2008 wordt er aan de uitwerking per gebied gewerkt.

Vervolgens presenteert Stella Blom de uitkomsten op hoofdlijnen van het verkennend onderzoek dat DSP – groep in opdracht van het NISB heeft verricht naar de inzet van coördinatiecapaciteit t.b.v. de implementatie van NASB. Aanleiding voor deze behoeftepeiling van coördinatiecapaciteit waren onder andere de uitkomsten van eerdere bijeenkomsten met lokale en regionale partijen (door NISB georganiseerd). Daarbij kwam het idee naar voren dat een lokale of regionale coördinator een rol zou kunnen spelen in de implementatie van NASB. Deze coördinator krijgt een aantal taken met als uiteindelijk doel het bereiken van een geschikte infrastructuur, waarin inactieve mensen aangezet worden meer te gaan bewegen. Het is nog onduidelijk welke taken en rollen een coördinator precies heeft, bij wie de coördinator in dienst is en hoe zo'n coördinator wordt gefinancierd. Wat wel duidelijk is, is dat er vermoedelijk onderscheid wordt gemaakt in de benaderingswijze van de grote steden en de kleinere gemeenten. Grote steden hebben vaak een lokale coördinator sportstimulering in dienst.

Tijdens de presentatie komt de discussie over onder andere de term coördinator en wat deze persoon nu zal gaan doen al flink op gang. Ook ontstaat al gauw discussie over de subsidie, de resultaten en de verantwoordelijkheden voor het behalen van de resultaten (terug brengen aantal inactieven). Kortom: de contouren van NASB nodigen uit tot discussie over zowel de inhoud (doel, resultaat) en organisatieopzet (lokaal en landelijk).

Het gaat in de discussie vooral over de vraag waar de verantwoordelijkheid ligt van de gemeente voor het behalen van de resultaten. In hoeverre kan je als landelijke organisatie daar op sturen?

Met andere woorden: welke randvoorwaarden wil je aan een gemeente stellen alvorens subsidie te verlenen? Kan bijvoorbeeld integraal werken een randvoorwaarde zijn voor een gemeente? En ga je daar als landelijke organisatie in investeren?

Hoever ga je (VWS of NISB) met beleidsbeïnvloeding? Momenteel werkt NISB aan een kwaliteitstoets voor gemeenten.

Implementatie

Uit het gesprek komt ook naar voren dat NISB helder moet afbakenen wat zij onder 'implementatie van het NASB' verstaat. Welke taken horen daarbij als landelijk instituut? Hoe verhouden die zich tot de reguliere taken die NISB al heeft, bijvoorbeeld deskundigheidsbevordering van specifieke aanpakken beweegstimulering, adviseren en ondersteunen.

Ook dient beseft te worden dat menig Nederlandse gemeente een scala aan eigen programma's of projecten heeft lopen. Niet alle gemeenten zijn altijd volgers van landelijk ontwikkelde projecten of methodieken. Het is niet zo dat alle gemeenten direct behoefte hebben aan het toepassen van bewezen good practices op het gebied van sport- en beweegstimulering van inactieven.

Amsterdam

Er ontstaat discussie over hoe je gemeenten kunt prikkelen om mee te doen met het NASB. IN Amsterdam loopt eigenlijk een vergelijkbaar traject in het klein. Hoe raken de Amsterdamse stadsdelen geïnspireerd en geïnteresseerd om aan een bijzonder traject mee te doen, zonder dat er direct geld naar de stadsdelen gaat?

In feite gaat het bij NASB op deze wijze: hoe raken gemeenten enthousiast en gemotiveerd om aan bewegingsstimulering van inactieve moeilijk bereikbare groepen te gaan werken? Welke ondersteuning en hulpmiddelen zijn daarbij nodig, zonder direct aan geld te denken?

Advies vanuit Amsterdam: maak het bijzonder en interessant om mee te doen en zorg dat er ook op lange termijn mogelijkheden blijven.

Co-financiering en maatwerk

Het 'inschrijven' op een coördinatiefunctie is een mogelijkheid, maar moet hierbij sprake zijn van co-financiering? De co-financiering kan bijvoorbeeld langzaam opgebouwd worden, zodat na een aantal jaren de coördinator volledig vergoed wordt lokaal (en/of regionaal). Je kunt ook de functie onderverdelen in taken en vervolgens gemeenten laten inschrijven op bepaalde taken, afhankelijk van hun behoefte. Niet alle gemeenten zijn even ver als het gaat om integraal werken. De ene gemeente zal bijvoorbeeld behoefte hebben aan ondersteuning bij het starten van integraal werken, de andere gemeente heeft meer behoefte aan een coördinator die de monitoring verzorgt.

Een andere mogelijkheid is het beschikbaar stellen van advies- of ondersteuningscapaciteit door derden, bijvoorbeeld door het NISB en de provinciale sportraden. Gemeenten nemen deze deskundigen niet in dienst, maar maken hier wel gebruik van door dagdelen adviescapaciteit aan te vragen.

Met deze methode is ervaring opgedaan binnen het AVI130 project, een project dat DSP-groep organiseert in samenwerking met MOVISIE en in opdracht van VWS. Hierin maken 150 gemeenten in 110 lokale en regionale ondersteuningsprojecten gebruik van de expertise van 25 adviseurs van CMO's (80%), Movisie (10%) en DSP (10%). De kennis die wordt opgedaan door de adviseurs/ ondersteuners komt ten goede aan de organisatie die deze taak tot een reguliere taak heeft of kan maken. CMO's zijn in welzijnsland wat provinciale sportraden in de sportwereld zijn.

Overige punten

Punten die verder in de discussie worden geconcludeerd zijn:

- Werk in het NASB aan één missie waar je het over eens bent en die herkenbaar is. Het doel van NASB moet leidend zijn (inactieven aan het sporten krijgen), niet het middel (bijv. een coördinator aanstellen). Het doel moet duidelijk gecommuniceerd worden.
- Lever maatwerk, doe recht aan de lokale of regionale situatie. Gemeenten leggen beleidsmatig andere accenten en hebben een eigen ambtelijke en sportieve infrastructuur. Daarop moet NASB afgestemd kunnen worden.
- Bewaak de te subsidiëren activiteiten via een intakeprocedure. Gegeven de beperkte financiële ondersteuningsmogelijkheden moet die intakeprocedure licht zijn. Gemeenten kunnen hier ook hulp bij gebruiken.

Dit is een andere aanpak dan dat één type functionaris als uitgangspunt wordt genomen. Wat bedoel je hiermee?

3.2 Tweede deel van de bijeenkomst

Na de pauze leidt Robbie Aldenkamp een discussie over welke taken nu eigenlijk onderdeel zijn van NASB, los van hoe je dit organiseert en bij wie de verantwoordelijkheid ligt voor de uitvoering van deze taken. Hij gebruikt daarvoor de metafoer van de verkoop van wasmachines. Hoe kun je gemeenten te aanzetten/ verleiden tot de gewenste activiteiten? En wat komt daar allemaal bij kijken? De gebruikte terminologie komt voor een deel voort uit het gebruikte voorbeeld/ metafoer. Valkuil is dat door dit voorbeeld de vraagkant uit het oog verloren kan worden.

Een sterke landelijke organisatie, die accountmanagers kan leveren die zich bezighouden met:

- beoordelen
- ondersteunen
- aanzetten tot
- verleiden
- 'verkoop' van aanpakken

Deze taak kan voor kleinere gemeenten uitgevoerd worden door regionale organisaties (provinciale sportservicebureaus) en voor grote steden direct door NISB.

Taken van een functionaris zijn dan:

- opstarten en monitoring
- controleren
- adviseren over implementatie en uitvoering
- lokale situatie analyseren en verbeteren
- aansluiten bij bestaande programma's: verbeteren op onderdelen
- gebruiksaanwijzing schrijven en leveren
- zorgen voor de uitvoering (randvoorwaarden scheppen)

voor bijv. A'dam stopt hier de verantwoordelijkheid

----- (natuurlijke knik in verantwoordelijkheden) -----

voor Friesland niet!

- Uitvoering: activiteiten waarbij de doelgroep aanwezig is.
- Leiding geven aan de uitvoering.

Resumé:

Uitkomsten van de bijeenkomst (input voor onderzoeksverslag) zijn:

- 1 Basisprincipe van het NASB is dat subsidie verstrekt wordt gericht op een lokale vraag naar stimuleren van sport en bewegen voor inactieven. Financiering gaat uiteindelijk naar een passend aanbod dat daaraan voldoet en dat een langdurig effect heeft. Overwogen wordt ook het verstrekken van een 'rugzakje met geld' voor uitvoering.
- 2 Het begrip coördinator roept veel vragen op: is er wel één eenduidig profiel aan te geven? De praktijk is divers. Er ontstaat consensus over een soort keuzemenu van taken dat lokaal kan worden ingevuld, afhankelijk van de situatie lokaal en de behoefte aan ondersteuning. Ook is het 'opplussen' (in tijd of takenpakket) van een bestaande functionaris mogelijk. Dit zal vooral in grote gemeenten voorkomen.
- 3 Er is een groot verschil tussen grote en kleinere gemeenten. Houd hier bij de uitvoering rekening mee: voortborduren op BSI/ BOS gemeenten, met aantoonbare initiatieven om achterstanden weg te werken/ inactieven te bereiken. Je kunt ook harde selectiecriteria hanteren: bijvoorbeeld alleen die gemeenten waar de randvoorwaarden aantoonbaar al in orde zijn. Geopperd wordt om als criteria deelname aan BSI en BOS te kiezen. Anderen vinden dit geen goed idee: hiermee sluit je gemeenten uit die ondersteuning wel eens het hardste kunnen gebruiken.
- 4 Waak ervoor dat je niet het capaciteitsprobleem bij gemeenten gaat subsidiëren.
- 5 Gemeenten moeten kunnen aantonen dat zij in staat zijn de gewenste activiteiten uit te voeren.
- 6 Voorkom versnippering van inzet van middelen. Het lijkt, gezien de omvang van het budget en het verschillende uitgangssituaties van de 'settings', voor de hand liggend om als insteek voor een combinatie van settings te kiezen: bijvoorbeeld zorg, wijk en school. Zodat het totale bedrag nog ergens op lijkt; het grootste budget zit immers bij wijk. De budgetten van zorg en school zijn klein (1 miljoen per jaar).
- 7 Is de taak om gemeenten te verleiden tot het inzetten van aanpakken (best practices) wel onderdeel van NASB? Is dit geen reguliere taak van NISB? In ieder geval goed aangeven wat extra is en wat onder reguliere werkzaamheden vallen.

4 Conclusies en advies

4.1 Conclusies

Huidige stand van zaken coördinatie

Coördinatie van beleid en uitvoering van sport- en beweegstimulering op lokaal niveau is in middelgrote en grote gemeenten verdeeld over verschillende functionarissen. De beleidsmedewerker met sport in de portefeuille is meestal degene die de regie bewaakt over sport en beweegstimulering in de settings wijk, zorg en school. Beleidsmedewerkers voor onderwijs, zorg en welzijn staan hier in de regel wat verder vanaf. In de huidige praktijk van sport- en beweegstimulering zijn de meeste initiatieven en projecten op dit gebied ook afkomstig uit het sportbeleid. Andere sectoren zijn hooguit betrokken als informatieverstrekker en netwerkpartner, bijvoorbeeld met het oog op het benaderen van de organisaties in deze sectoren, zoals scholen, huisartsen of wijkcentra.

In de uitvoering van sport- en beweegstimulering, op scholen, in wijken en bij sportaanbieders zijn de settings wijk, zorg en school uiteraard wél betrokken. Binnen de onderzochte gemeenten vinden projecten en programma's met activiteiten plaats die voortvloeien uit een eigen sportstimulerings-traditie en/ of uit landelijke methodieken (beweegmanagement, Kies voor Hart en Sport e.d.). Lokale professionals signaleren een tekort aan uitvoeringscapaciteit. Daarnaast geven zij aan dat ervaring met het bereiken en bedienen van de doelgroep inactieven gering is. Coördinatie van de uitvoering en projectleiderschap liggen meestal in handen van leidinggevende sportbuurtwerkers, coördinerende vakleerkrachten LO, bewegingsconsulenten en beweegmanagers. Hun ervaringen met groepen inactieven zijn veelal beperkt, omdat sportstimuleringsactiviteiten in de meeste gevallen door zowel actieven als semi-actieven en inactieven bezocht worden.

De huidige coördinatie van sport- en beweegstimulering is derhalve sterk gelokaliseerd in het sportbeleid, en van daaruit in de uitvoering bij beweegmanagers, sportbuurtwerk en bewegingsconsulenten. De integraliteit is vooralsnog beperkt. Inactieven vormen een zeer specifieke doelgroep die tot dusverre nauwelijks aandacht heeft gekregen.

Voordelen van de huidige wijze van coördinatie is dat duidelijk is waar die te vinden is. Bovendien is de implementatie van daaruit helder georganiseerd, want deze verloopt via de 'sportlijn' naar het sportbuurtwerk, sportconsulenten en andere sportgerichte partners.

Nadelen zijn de beperkte beleidsmatige reikwijdte, de hiermee verbonden kwetsbaarheid, de focus op sport, en minder op maatschappelijke meerwaarde en gezondheidsbevordering door voldoende beweging, en de geïsoleerde positie van sport- en beweeginterventies. Allianties zijn bovendien broos, kortdurend en vaak afhankelijk van externe prikkels, zoals landelijke aandacht en impulsen.

NASB

Het blijkt lastig om zorgvuldig aan te geven welke behoefte bestaat aan lokale of regionale coördinatie, wanneer gemeenten, lokale en regionale organisaties niet goed op de hoogte zijn van de strekking van het NASB. Over het algemeen onderschrijven de gemeenten en instellingen op het gebied van sport, welzijn en gezondheid die wij spraken de doelen van het NASB. Specifieke maatregelen om inactieven te bereiken en te stimuleren tot sport en bewegen zijn volgens hen gewenst. De settings wijk en zorg zijn volgens hen de terreinen waar dan vooral in geïnvesteerd zou moeten worden. Met de onderwijssector is vaak al een sportstimuleringsaanbod tot stand gebracht, in het kader van schoolsport, BSI of BOS. In de onderwijssector zou volgens hen meer aandacht voor sport en bewegen voor inactieven gerealiseerd kunnen worden via het onderwijsachterstandenbeleid, de Brede School (combinatiefuncties) en MRT.

Maatwerk

Lokale en regionale partners geven aan dat rekening gehouden moet worden met de lokale situatie bij het implementeren van het NASB. Gemeenten en instellingen hebben veelal een lokale traditie opgebouwd rond sport en bewegen voor specifieke doelgroepen. Soms ook voor inactieven. Nieuwe interventies kunnen bestaande activiteiten versterken. Ondersteuning zou daar dan ook op gericht moeten zijn volgens betrokkenen.

Coördinatie

Het begrip coördinatie is een vaag begrip. Dit biedt tegelijkertijd de ruimte aan respondenten om zelf aan te geven welke werkzaamheden een (coördinatie) functionaris zou moeten uitvoeren in het kader van het NASB op lokale of regionale schaal.

Grofweg zijn er twee standpunten te onderscheiden op basis van dit verkennende onderzoek:

- Op lokaal niveau, bij gemeenten, GGD-en en welzijnsinstellingen is meer behoefte aan uitvoerende sport- en beweegconsulenten dan aan een coördinator of manager bovenop de bestaande formatie. Overigens was dit punt niet de vraag die in dit onderzoek centraal staat. Uitvoerende capaciteit en het al dan niet van gemeentewege financieren hiervan, is een zaak van de gemeente.
- Op lokaal en regionaal niveau is behoefte aan een functionaris (capaciteit) voor een aantal taken die onvoldoende opgepakt worden. Dit betreft vooral taken op het gebied van facilitering (voorwaarden scheppen), organisatie (netwerken, afspraken maken) en kennis en informatie (monitoring, advies, intervisie, overdracht).

Voor een nieuwe coördinator pur sang, een functionaris die beleid op het gemeentehuis ontwikkelt en daarbij afstemming zoekt tussen de sectoren van onderwijs, sport, welzijn en zorg, bestaat weinig animo.

Wel bestaat behoefte bij de meeste respondenten aan een schakelaar tussen beleid en uitvoering, die:

- In het beleid kan zorgen voor goede randvoorwaarden en faciliteiten voor sport- en beweegstimulering voor inactieven.
- Met het oog op de uitvoering kan bijdragen aan het opzetten van allianties tussen organisaties in de sport, het onderwijs, de zorg- en welzijnssector en de wijk.

Deze coördinatierol is er dus één met een makelaarsfunctie waartoe ook kennis- en informatieuitwisseling en monitoring behoren.

Sportservicebureaus

Provinciale sportserviceorganisaties zien voor zichzelf verschillende mogelijkheden om een rol te spelen in het NASB.

- Ten eerste kunnen zij ondersteuning geven aan afzonderlijke middelgrote en grote gemeenten en de instellingen in die gemeenten om lokale projecten te versterken of nieuwe methodieken te introduceren en implementeren.
- Ten tweede kunnen zij op regionaal niveau ondersteuning bieden aan (kleinere) gemeenten bij samenwerking, implementatie van nieuwe methodieken (bewezen good practices) en kennisuitwisseling.
- Ten derde kunnen sportservicebureaus op tijdelijke basis ervaren projectleiders inzetten om te zorgen dat nieuwe projecten/ methodieken geïmplementeerd worden. Na verloop van tijd dragen de projectleiders de werkzaamheden over aan lokale sportconsulenten.

Onderwijs

De meeste lokale sport- en beweegactiviteiten die onder de regie van gemeenten vallen, vinden plaats in de setting school. 'Onderwijs en sport' hebben inmiddels een langdurige traditie opgebouwd. Meestal vindt beleidsmatige aansturing van 'school & sport' of BOS-projecten plaats vanuit de gemeentelijke afdeling Sport. Het onderwijsbeleid staat daar in de regel wat verder vanaf. In het kader van onderwijsachterstandenbeleid en 'sport en gezondheid' (onder andere het terugdringen overgewicht) krijgt sport en bewegen meer aandacht in het onderwijsbeleid. In het kader van sportstimulering was en is het altijd de sportsector die hierin de 'lead' heeft.

In de uitvoering spelen in dit kader beweegmanagers en/of coördinerende vakleerkrachten LO een rol als makelaar/ programmeur van samenwerkende organisaties respectievelijk activiteiten.

De kennis over samenwerking en afstemming in de 'sport en onderwijssector' is verder gevorderd dan in de settings wijk en zorg. Het bereiken van inactieven via het onderwijs is alleen dan goed mogelijk als beweeggedrag van leerlingen wordt gemonitord.

Behoeftte aan coördinatiecapaciteit in de setting onderwijs heeft betrekking op het thema 'sport en gezondheid', is vooral beleidsmatig georiënteerd, en verwijst naar de samenhang tussen sport en bewegen, onderwijs en gezondheidszorg. Meer en betere afstemming tussen die drie sectoren is gewenst.

Wijk/ welzijn

Vanuit de welzijnshoek is de behoefte aan gespecialiseerde professionals het meest manifest. Dit gaat dan om professionals die specifieke doelgroepen, zoals oudere allochtone vrouwen of chronisch zieke kinderen het best van een passend aanbod kunnen voorzien. Het profiel van de professional zou dan in ieder geval gericht moeten zijn op het bereiken van de doelgroepen en het samenstellen van een kwalitatief goed sport- en beweegaanbod.

Zorg/ GGD

De gezondheidszorgsector is het minst uitgesproken over de behoefte aan (extra) formatie in het kader van het NASB omdat betrokkenen eerst meer informatie willen hebben over het actieplan. Zij zien overigens wel degelijk kansen vanuit de gezondheidszorg. Voeding en bewegen zijn belangrijke onderwerpen van lokaal gezondheidsbeleid geworden. De relatie tussen GGD-en, de zorgsector en lokaal sportbeleid is over het algemeen – en ook bij de gemeenten die wij hebben gesproken - echter zwak. In enkele grote steden komt deze relatie schoorvoetend opgang. De GGD zou zelf een rol kunnen spelen bij bijvoorbeeld het betrekken van huisartsen, zorginstellingen en specifieke doelgroepen bij sport- en beweegprojecten. Daarnaast geeft zij aan dat zij een rol kan spelen bij het betrekken van zorgverzekeraars.

Keuzemenu takenpakket

Het onderzoek toont aan dat er geen eenduidig beeld is over de behoefte aan (meer) coördinatiecapaciteit voor het NASB. Respondenten geven aan behoefte te hebben aan specifieke capaciteit, maar de invulling van die capaciteit verschilt naar beleidsterrein (sport, zorg, welzijn) en sociaal geografische context. Als we de behoefte aan meer uitvoerende capaciteit voor sport- en spelleiders buiten beschouwing laten, kunnen we op basis van deze quick scan wel iets zeggen over het profiel van een professional die op coördinatie is gericht. Het profiel van een professional schetsen wij door middel van de volgende taakgebieden:

- Monitoring, evaluatie en kennisuitwisseling.
- Netwerken met en tussen lokale en bovenlokale organisaties.
- Kennisleverancier over specifieke doelgroepen en sport- en beweegmethodieken (beleid, strategie, methodiek).
- Voorwaardenscheppende taken: agenderen, organisatieontwikkeling, faciliteiten regelen.

Zoals hiervoor al gesteld is, neigt het profiel naar een schakelaar tussen beleid (voorwaarden scheppen, kennisuitwisseling en monitoring) en coördinatie van de uitvoering (makelaar, netwerken, programmaleider).

Vorm: wie?

Hiermee is nog niets gezegd over wie deze potentiële behoefte aan kennis en kunde levert. De gemeenten en instellingen die een capaciteitsbehoefte signaleren in het licht van NASB geven impliciet of expliciet aan dat zij zelf verantwoordelijk zijn voor deze capaciteit. Dat geldt zowel voor uitvoerende capaciteit (sport- en spelleiders, soms ook genoemd trainers, consultants), als voor beleids-, management- en organisatiecapaciteit. Met het oog op het NASB zou het dan gaan om uitbreiding van bestaande uitvoerings-, beleids- of managementcapaciteit. Een schakelaar tussen beleid en uitvoering, die integraal werkt tussen de settings wijk, zorg en onderwijs kan hier inhoud aan geven. Dat kan (uitbreiding van de aanstelling van) een bewegingsconsulent, teamleider van een groep sportconsulenten, hoofd sportstimulering of coördinator sportbuurtwerk zijn. De betreffende functionaris moet in ieder geval een uitstekend programmamanager zijn die veel affiniteit heeft met de sectoren sport, welzijn, onderwijs en zorg.

Externe capaciteit wordt genoemd als het gaat om kennisuitwisseling, tijdelijke ondersteuning of advies, begeleiding bij implementatie en pilotbegeleiding. Provinciale sportservicebureaus zien hierin voor zichzelf een rol weggelegd, met name in kleinere gemeenten die niet of nauwelijks kennis en capaciteit voor dit specifieke onderwerp hebben. Beseft moet worden dat het NASB een structureel effect beoogt, zodat ook de in te zetten coördinatiecapaciteit structureel moet zijn. Externe capaciteit moet derhalve ingezet worden om intern binnen de gemeente structurele ondersteuning te bieden. Sportservicebureaus kunnen hieraan bijdragen door regionaal te werken en daarmee meerdere gemeenten te ondersteunen. Hieruit kunnen duurzame samenwerkingsverbanden tussen gemeenten en instellingen in genoemde sectoren ontstaan. In grote gemeenten is *die* inzet van sportservicebureaus niet direct nodig.

4.2 Advies

De volgende adviezen leiden wij af uit de voorgaande conclusies.

Communicatie van belang

Het NASB dient goed naar buiten te worden gebracht, zodat gemeenten en instellingen op de hoogte zijn van doel en werkwijze van het actieplan. Duidelijk moet zijn welk doel het NASB heeft, en vooral op welke specifieke groepen het actieplan betrekking heeft. Het begrip 'inactieven' zal duidelijk gedefinieerd moeten worden. Gezien de reikwijdte van het NASB zou NISB zich sterker moeten profileren in de sectoren voor zorg en welzijn.

Lokaal maatwerk leveren

Het NISB moet zich rekenschap geven van het feit dat gemeenten en lokale organisaties een eigen infrastructuur en traditie hebben opgebouwd rond sport en bewegen. Voor de doelgroep is echter tot op heden weinig ontwikkeld op het gebied van sport- en beweegstimulering. Slechts weinig gemeenten en lokale instellingen hebben specifieke projecten of initiatieven gericht op inactieven. Wel kan worden aangesloten op de bestaande lokale infrastructuur voor (algemene) sport- en beweegstimulering.

Het NASB dient ons inziens ruimte te bieden zodat gemeenten en lokale instellingen desgewenst kunnen voortbouwen op bestaande activiteiten en netwerken. Het aanbod vanuit NASB moet dus een zekere mate van flexibiliteit in zich dragen waardoor maatwerk mogelijk is. Dit punt komt tegemoet aan het signaal dat sommige gemeenten geven over 'projectenmoeheid': "wij (gemeenten) zitten niet te wachten op weer een nieuw landelijk project". Het NISB zal in het NASB helder moeten aangeven welke ondersteuningsmogelijkheden of investeringen aangeboden worden. Capaciteit kan het beste aangevuld worden binnen de eigen gemeentelijke organisatie of instelling. Tijdelijke ondersteuning, advisering en projectbegeleiding kan aangeboden door een kennisinstituut of projectuitvoeringsorganisatie.

Samenwerking bevorderen

Ondersteuning is het meest gewenst bij het stimuleren en tot stand brengen van lokale samenwerking tussen sport en bewegen, onderwijs, gezondheid en welzijn.

De meeste ervaring in sportstimuleringsland is inmiddels opgedaan op het snijvlak van sport en (bewegings)onderwijs. De sectoren welzijn, zorg en gezondheid hebben beleidsmatig, maar ook in de praktijk van projectuitvoering, nog een grote afstand tot de sportsector. Gemeentelijke afdelingen (beleidsambtenaren) sport zullen 'bewegen' niet alleen in naam maar ook in daad tot hun takenpakket moeten rekenen. Dat betekent:

- Zoeken naar strategische partners (GGD, lokale gezondheidsinstellingen, ouderenzorg, platforms chronisch zieken etc.).
- Opzetten gezamenlijke strategie met ambtenaren gezondheidsbeleid, onderwijs, zorg en welzijn.
- Op maat implementeren van effectieve methodieken en projecten sport- en beweegstimulering voor inactieven.

Het wijk- of dorpsniveau leent zich goed voor de beoogde samenwerkingsverbanden, behalve als het om heel specifieke (patiënt)groepen gaat. De onderwijssector heeft, zoals gezegd, een voorsprong opgebouwd ten opzichte van de zorg- en welzijnssectoren. Dit komt door de vele 'onderwijs en sport' projecten die gemeenten, sportaanbieders en scholen hebben opgezet in het kader van de Breedtesportimpuls en BOS.

Coördinatorfunctie

Om inactieven te bereiken en stimuleren tot gezond beweeggedrag is echter meer nodig: hiervoor is meer gerichte samenwerking vereist, meer kennisuitwisseling en een aanpak op maat. Daar dienen scholen, instellingen in de gezondheidszorg, welzijnsorganisaties en gemeenten (regie) bij betrokken te zijn. Voor dit soort complexe samenwerking is meer coördinatiecapaciteit gewenst.

Kennisuitwisseling en het adviseren over geschikte methodieken is hiertoe het meest op zijn plaats. Vooral in de zorgsector klinkt een behoefte aan kennis over 'hoe inactieve groepen te benaderen'. Op lokaal niveau dient in de uitvoering zowel de zorg-, onderwijs of welzijnsinstelling betrokken te zijn, als de aanbieder van beweegactiviteiten. Weliswaar bereiken welzijnsinstellingen doorgaans groepen inactieven, maar zijn onvoldoende in staat samenwerking te zoeken met aanbieders van sport- en beweegprogramma's.

Volgens ons is juist met het oog op het bereiken en bedienen van inactieven een sterke schakel nodig tussen beleid en uitvoering. Een schakelaar die in het beleid de voorwaarden schept voor een doeltreffende uitvoering van projecten en methodieken in de wijken. Maar ook een schakelaar die het netwerk beheert en op maat bedient: zowel in het onderwijs, de sport, de gezondheidszorg en welzijnssector. Een echte netwerker dus! Kennis bij deze functionaris is er vooral op het terrein van sport en bewegen, van methodieken en met wie die ten uitvoer te brengen.

Samenvattend: de coördinator is geen technische, ambtelijke dossiercoördinator, maar een schakelaar tussen beleid en praktijk, en tussen verschillende sectoren (generalist met specialisatie sport en bewegen). De coördinator is een makelaar of netwerker tussen instellingen in het veld, van scholen tot ouderenzorg, van patiëntenvereniging tot hardloopclub. De coördinator is op de hoogte van sport- en beweegstimuleringsmethodieken

Een voorbeeld van zo'n coördinatorfunctie is de functie van locatiemanager school& sport (Amsterdam) of de bewegingsconsulent ten tijde van Jeugd in Beweging. De locatiemanager zorgde ervoor dat grote scholengemeenschappen in het VO in de wijken een sluitend tussenschools- en naschools sportaanbod hebben. Hiertoe legde deze manager, in feite een programmamanager, contacten met sportaanbieders, de gemeente en allerlei instructeurs, docenten en ondersteuners.

De bewegingsconsulent staat wat dichterbij het beleid dan de locatiemanager, maar had een zelfde praktische werkwijze: contacten leggen en afspraken maken met scholen, sportverenigingen, gemeentelijke diensten.

De lokale coördinator NASB zal nog meer dan genoemde vergelijkbare functionarissen, netwerken moeten opbouwen met uiteenlopende soorten instellingen: van zorg tot welzijn, en van onderwijs tot sport. Naar het beleid aan de ene kant, en naar de werkvloer aan de andere kant.

Werkwijze: uitgaan van diversiteit

Groepen inactieven en de organisaties die werken met deze groepen zijn zeer divers. Het stimuleren van meer bewegen door groepen inactieven vereist daarom een netwerkachtige benadering. Scholen, GGD-en, revalidatiecentra en psychiatrische instellingen zijn zo maar enkele van die organisaties die betrokken kunnen worden in het licht van het NASB. Een lokale of regionale projectleider/ coördinator NASB dient in te kunnen spelen op deze diversiteit. In samenwerking tussen sportaanbieders en deze lokale of regionale zorg- en welzijnsinstellingen zou wel eens de grote succesfactor kunnen schuilen.

Rol NISB/ sportservicebureaus

Ondersteuning zou daarop – op die samenwerking en methodiektoepassing - moeten inzetten. Die ondersteuning kunnen NISB en sportservicebureaus leveren, zo nodig samen met andere kennis- en expertise-instellingen. Ondersteuning kan bestaan uit:

- Goede intake van lokale projectvoorstellen: doel, werkwijze, plan van aanpak, planning, budget, evaluatie.
- Advies over toe te passen sport- en beweegstimuleringsmethodiek voor inactieven, presentatie bewezen good practices, implementatieadvies op maat;
- Advies over invulling of uitbreiding van de coördinatiefunctie op maat voor de gemeente: welke precieze rol, welke accenten?
- Projectbegeleiding en monitoring: voortgang bewaken, in kaart brengen van ondernomen stappen en activiteiten, opbrengsten en effecten;
- Faciliteren van kennis- en informatieuitwisseling tussen gemeenten onderling en tussen betrokken instellingen op het terrein van sport, bewegen, gezondheid, onderwijs en welzijn.
- Coaching en deskundigheidsbevordering van lokale en regionale coördinatoren NASB door persoonlijke ondersteuning, intervisiebijeenkomsten en scholingsprogramma.

Gemeenten staan doorgaans open voor deze vormen van ondersteuning. Ook in dit onderzoek hebben gemeenten die behoefte geuit. Ondersteuning en advisering, in combinatie met een projectbudget voor coördinatie én projectuitvoering, zou een perfecte middelenmix zijn om het NASB vorm te geven.

Aandacht voor lokaal beleid

Er zijn nauwelijks gemeenten die een (integraal) beleid voeren voor sport, bewegen en gezondheid. Ook ontbreekt bij de meeste gemeenten een vast aanspreekpunt voor dit beleidsterrein. De gemeentelijke 'sport- en recreatieafdelingen' zijn anno 2007 nog steeds vooral sportafdelingen. Hier speelt ook een cultuurverschil een rol: de sportwereld en gezondheidswereld zijn op de meeste gemeentehuizen twee gescheiden werelden. Het is vooral daardoor dat 'sport, bewegen en gezondheid' beleidsmatig slecht is ingebed op lokaal niveau. Een uitdaging te meer voor het NASB! Zo ontbreekt een lokaal kristallisatiepunt waar kennis over 'sport en bewegen' bijeenkomt. Deskundigen op dit terrein zijn op lokaal niveau schaars. In die leemte dient te worden voorzien met het oog op het NASB. NISB zou hierover advies kunnen geven gedurende de looptijd van het NASB aan de deelnemende gemeenten.

Bijlage 1 Lijst met geïnterviewden

Dhr. Slotemaker, beleidsmedewerker sport en accountmedewerker BV Sport Leeuwarden

Mevr. Van der Meer, coördinator SportontwikkelingSport Fryslan

Bert Pauw, directeur sportbedrijf Leiden

Saskia Engel, sportbedrijf Leiden

Marleen Engel, beleidsmedewerker gemeente Castricum

Marjon Dolsma, regiomanager aangepast sporten, sportservice Noord-Holland

Marine Jansen, Sportservice Noord Holland

Ellen v.d. Boogaart, beleidsmedewerker gemeente Roermond

Wil Heimens, sportconsulent Steunpunt Sportservice, Roermond

Dhr. Schipper, afdeling sport en recreatie, Veendam

Hans Strijbosch, teamleider Sociaal Cultureelwerk Compaaen, Veendam

Mevr. Bertine Beugels, beleidsmedewerker onderwijs gemeente Veendam

Hermien Tepper, medewerker sportzaken gemeente Marum

Margret Poiesz, initiatiefnemer en begeleider Nordic Walking groepen (chr. zieken) gemeente Marum

Corine Oprel. hoofd Sportservicepunt, gemeente Den Bosch

Maaïke Schneider, sportconsulent ouderen, Den Bosch

Wouter Smits, beleidsmedewerker jeugd en onderwijs, gemeente Den Bosch

Jaco Hodzelmans, Sport Gouda, gemeente Gouda

Paulus Drost, clustermanager welzijnsorganisatie Factor G, gemeente Gouda

Mischa Laeve, gezondheidsbevorderaar GGD Midden Holland.

Ruben Wesdorp, medewerker Sportservice Zuid Holland

Gineke Paulussen, beleidsmedewerker Welzijn en onderwijs en Sport, gemeente Wervershoof

Wil Groot, beleidsmedewerker Welzijn, Onderwijs en Sport, gemeente Wervershoof

Esther Wildenberg, gezondheidsbevorderaar, GGD West Friesland

Pascal Schrik, beleidsmedewerker Sport, gemeente de Wolden

Bertus Gort, beleidsmedewerker Onderwijs, gemeente de Wolden

Alida Pasveer, medewerker Sport Drenthe

Bijlage 2 Formats telefonische enquête

Gemeente	Castricum
Gemeentegrootte (inwoneraantal)	34.866
Respondenten (organisatie, naam, functie)	A sportmedewerker gemeente Mevr. Marleen Engel B setting zorg: regiomanager aangepaste sporten Marion Dolsma (van Sportservice NH) <i>(Alleen indien relevant wordt dit onderscheid hieronder gemaakt).</i>

Algemeen	
1. Kunt u mij iets vertellen over het beweegaanbod binnen uw gemeente? U kunt hierbij denken aan landelijke projecten en aan lokale initiatieven.	<p>A In Castricum is met de BSI impuls een beweegmanager aangesteld. In sept. 2007 gaat een BOS project van start, hierin wordt o.a. samengewerkt met de lokale GGD. In dat kader begint in september ook een beweegconsulent voor de basisscholen die vanuit Sportservice Noord Holland wordt gedetacheerd. Verder is er een sportwijzer ontwikkeld om burgers goed te informeren over het sportaanbod binnen de gemeente. St. Welzijn Castricum heeft een beweegproject voor ouderen. Verder zijn er een aantal lokale initiatieven in de vorm van sportevenementen zoals marathon. Sporters met een beperking kunnen aanspraak maken op een sportsubsidie. Castricum heeft geen sportbuurtwerker in dienst en organiseert geen voor- en naschoolse sportactiviteiten.</p> <p>B De regiomanager aangepaste sporten (regio Noord Kennemerland: Alkmaar, Bergen, Heerhugowaard, Langen en Castricum) houdt zich bezig met sportstimulering, verenigingsondersteuning, advies, en contacten onderhouden met het netwerk. Dit alles is erop gericht dat de doelgroep mensen met een lichamelijke dan wel verstandelijke of visuele beperking en mensen met een chronische aandoening aan het sporten te krijgen. Ze geeft aan dat er in Castricum op dit moment geen NISB projecten lopen. In de andere gemeenten lopen "Zorg voor bewegen" en "Meer bewegen voor mensen met een longaandoening". Er liep wel een G-hockey project. Er zijn in Castricum 12 sportverenigingen die een sportaanbod voor mensen met een beperking hebben.</p>
2. Welke organisaties zijn in uw gemeente betrokken bij dit beweegaanbod?	<p>A Stichting Welzijn Castricum/Limmen/Akersloot; scholen voor BO en VO; GGD (i.v.m. BOS); sportverenigingen; het zwembad; sportservice Noord Holland (i.v.m. BOS); samenwerkingsverband tussen gemeenten voor aangepaste sporten.</p> <p>B De regiomanager aangepaste sporten heeft contact met revalidatiecentra, fysiotherapie, huisartsen, ziekenhuizen, mytylscholen en zmk scholen, de bond NebasNSG en de verenigingen en om de doelgroep te vinden en te bereiken. Er lopen geen (NISB) projecten voor sporters met een beperking in Castricum. De projecten die in andere gemeenten lopen worden door St. MEE georganiseerd. De regiomanager aangepaste sporten werkt voor Castricum dan ook vooral adviserend en op aanvraag van verenigingen.</p>

<p>3. Wie coördineert de verschillende beweegprojecten (wijk-zorg-school) in uw gemeente op dit moment op beleidsniveau? En op uitvoeringsniveau? Waaruit bestaan de coördinatietaken? Wat zijn sterke en zwakke punten in deze coördinatie?</p>	<p>A Op beleidsniveau: de twee beleidsmedewerkers van de gemeente. Taken: opzetten en uitvoeren van projecten/contacten leggen/netwerk/voorlichting/organiseren/geen uitvoering. Trainers van sportverenigingen en scholen (BOS) doen de uitvoering. Vanaf 1 sept. 2007 komt er een extra fte vanuit Sportservice Noord Holland voor de functie bewegingsconsulent voor BOS.</p> <p>B Er lopen geen (NISB) projecten voor sporters met een beperking in Castricum. In andere gemeenten worden de projecten door de Stichting MEE georganiseerd. De regiomanager aangepaste sporten heeft een bestaand netwerk waarin revalidatiecentra, fysiotherapie, huisartsen, ziekenhuizen, mytylscholen en ZMK scholen zitten. Dit netwerk fungeert als vindplaats voor de doelgroep. De regiomanager onderhoudt zelf alle contacten. Er vindt kennisuitwisseling plaats tussen de regiomanagers en tussen de gemeenten (er is structureel overleg). De samenwerking is goed, de afstand van Sportservice tot de gemeenten soms iets te groot.</p>
<p>4. Hoeveel tijd/capaciteit vergt deze coördinatie (uren per week/aantal fte)? In hoeverre volstaat de aanwezige coördinatiecapaciteit?</p>	<p>A 2 fte. Tot nu toe is dat voldoende geweest, ook tijdens BSI en BOS.</p>
<p>Behoeftetepeiling</p>	
<p>5. Hoe kijkt u aan tegen het plan van NISB om met het oog op het NASB (extra) coördinatiecapaciteit te faciliteren? Wat zijn voor en tegens? Indien geen interesse, ga hierna door naar vraag 10.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A: Niet nodig, want dat kunnen we ook zelf doen (maar wel afhankelijk van de hoeveelheid extra werk die het NASB met zich meebrengt). BSI en BOS ging ook goed met twee fte's. • B Respondent is vrijwel niet bekend met het NASB. Ze vindt het moeilijk in te schatten en heeft geen antwoord op de vraag. Ze merkt op dat e.e.a. afhankelijk zal zijn van de doelstellingen t.a.v. de (moeilijke) doelgroep. Ervaring is dat er veel geld in zulke projecten wordt gestoken maar dat de opbrengst vaak mager is (in aantallen geworven sporters).
<p>6. Welke taken zouden volgens u aan de functie verbonden moeten zijn en waarom precies die taken?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A: Als de functie er toch komt zouden de taken moeten zijn: het opzetten en organiseren van de projecten en het (tijdrovende) overleggen met betrokken partijen. • B Respondent is vrijwel niet bekend met het NASB. E.e.a. zal afhankelijk zijn van de doelstellingen t.a.v. de (moeilijke) doelgroep. Ze heeft eigenlijk geen antwoord op de vraag. Zie antwoord op vraag 5.
<p>7. Is de coördinatie op gemeentelijk niveau (lokaal) of op regionaal niveau wenselijk en waarom?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A Lokaal. Samenwerken in de regio is geprobeerd maar kwam niet van de grond. • B Respondent is vrijwel niet bekend met het NASB. Ze merkt op dat e.e.a. afhankelijk zal zijn van de doelstellingen t.a.v. de (moeilijke) doelgroep. Zie antwoord op vraag 5.
<p>8. Is één coördinator per setting gewenst (dus voor zorg, wijk en school apart) en/of een meer integrale coördinator en waarom?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A Integraal. Want er is al veel overlap tussen de settings. • B Respondent is vrijwel niet bekend met het NASB. Ze merkt op dat e.e.a. afhankelijk zal zijn van de doelstellingen t.a.v. de (moeilijke) doelgroep. Zie antwoord op vraag 5.
<p>9. Wat is het profiel waaraan de coördinator moet voldoen? Is een tijdelijke of een vaste aanstelling wenselijk?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A Veel inhoudelijke kennis / in dienst van NISB of Sportservice NH, niet in dienst van gemeente / organisatietalent. • B Respondent is vrijwel niet bekend met het NASB. Ze merkt op dat e.e.a. afhankelijk zal zijn van de doelstellingen t.a.v. de (moeilijke) doelgroep. Zie antwoord op vraag 5.

Waardering	<i>Kunt u met een score van 1-10 aangeven (en het cijfer ook toelichten) in hoeverre er in uw gemeente behoefte bestaat aan de volgende werkzaamheden van een eventuele toekomstige coördinator?</i>
10. Het beïnvloeden van het beleid, het creëren van urgentiegevoel ofwel "agendasetting"?	<ul style="list-style-type: none"> • A Niet nodig in Castricum. • B Ziet geen toegevoegde waarde omdat er al twee keer per jaar wordt overlegd met de gemeenten.
11. Het bouwen, versterken en onderhouden van een netwerk ten behoeve van een succesvolle implementatie van de interventie?	<ul style="list-style-type: none"> • A Dit is wel belangrijk. Hier komen we niet genoeg aan toe. Voor implementatie van de NASB projecten kan de NASB coördinator dan een netwerk opzetten en onderhouden. • B Niet nodig. Aangepaste sporten is een klein wereldje, dat wil je niet uit handen geven. Hier besteed ik zelf veel tijd aan.
12. Het inventariseren van de lokale en regionale behoefte aan deskundigheidsbevordering?	<ul style="list-style-type: none"> • A Niet van toepassing als het gaat om zelf mensen opleiden/trainen. Het geven van voorlichting (oppervlakkig) neemt nu wel veel tijd in beslag en zouden we wel uit handen willen geven. • B Verenigingsondersteuning is altijd welkom. Verenigingen hebben behoefte aan cursussen e.d. over wat zij kunnen betekenen/hoe ze kunnen omgaan met voor sporters met een bepaalde beperking.
13. Het monitoren en evalueren van de interventies (of ondersteuning hierbij); zowel bij de start (het in kaart brengen van de wensen en behoeftes van de doelgroep) en tijdens en na de interventie (proces- en effectevaluatie).	<ul style="list-style-type: none"> • A Neemt veel tijd in beslag. Als dit voor de complexere projecten (zoals BOS) ons uit handen genomen kan worden zou dat mooi zijn. • B Doen we zelf (WVG enquête).
14. Heeft u tot slot nog tips voor het NISB voor een zo goed mogelijke implementatie van het NASB?	<p>A: Het zou zonde zijn als er teveel budget naar nieuwe coördinatoren gaat. Er is behoefte aan meer concrete informatie over het NASB, van de website van NISB wordt men ook niet veel wijzer.</p> <p>Het NISB kan een bijeenkomst voor gemeenten organiseren exclusief over het NASB. Gemeenten willen weten: waar kunnen we subsidie voor aanvragen?</p> <p>De projecten van NISB moeten aanvullend zijn, niet vervangend, en ook lokale initiatieven moeten aandacht krijgen.</p> <p>Daarnaast leeft bij de gemeente Castricum de vraag hoe Wmo en sport elkaar kunnen aanvullen. Het NISB zou hier oplossingen voor kunnen aandragen, d.w.z. projecten die passen binnen de Wmo. Lokaal dus, en niet regionaal.</p> <p>B: Goed dat het NISB projecten ontwikkelt, want daar komen we zelf niet aan toe omdat we uitvoerend bezig zijn. Zoek partners die gespecialiseerd zijn. Ga bij verschillende organisaties langs, niet alleen de MEE maar ook regionale organisaties. Extra ondersteuning voor verenigingen is bij onze organisatie gewenst, en verder is financiële ondersteuning voor sporters m.e.b. (vervoer, contributies, etc.) meer nodig dan extra mankracht.</p>

Gemeente	De Wolden (Drenthe)
Gemeentegrootte (inwoneraantal)	24.000 inwoners
Respondenten (organisatie, naam, functie) (3-4 contactpersonen per gemeente, via sneeuwbalmethode, maar ook van lokale en regionale organisaties)	A sport(beleidsmedewerker) Pascal Schrik B wijk/zorg (welzijn/GGD) Stichting Welzijn is in verband met zomersluiting niet bereikbaar gedurende de onderzoeksperiode C onderwijs (beweegmanager/brede schoolcoördinator) Bertus Gort D regionaal (PSR/Huis voor de Sport) Sport Drenthe Alida Pasveer <i>(Alleen indien relevant wordt dit onderscheid hieronder gemaakt).</i>

Algemeen	
1. Kunt u mij iets vertellen over het beweegaanbod binnen uw gemeente? U kunt hierbij denken aan landelijke projecten en aan lokale initiatieven.	<ul style="list-style-type: none"> De Wolden doet zowel mee aan de Breedtesportimpuls (einddatum 2009) als aan de BOS- impuls (start jan. 2007). De gemeente organiseert daarnaast diverse activiteiten voor diverse doelgroepen. 2006: GALM aanbod Provincie breed i.v.m. met een tijdelijke impuls vanuit de Provincie. Dit project is te groot om daarna door gemeenten zelf te worden opgepakt. Sport Drenthe krijgt offerteverzoeken binnen voor de voortzetting van de organisatie.
2. Welke organisaties zijn in uw gemeente betrokken bij dit beweegaanbod?	<ul style="list-style-type: none"> Sport Drenthe voert alle sportprojecten uit binnen de gemeente: coördinatie en uitvoering van arrangementen. Sport Drenthe brengt werkgroep rond de projecten bijeen. Stichting Welzijn: jongerenwerkers zijn vanwege het netwerk betrokken bij het aanbod voor jongeren, 12-19 jaar/ WhozNext. Sport Drenthe betreft zoveel mogelijk sportverenigingen bij het verzorgen van aanbod van activiteiten. Reden hiervoor is continuïteit van het aanbod. Beleidsveld onderwijs is betrokken bij sport in het kader van de buitenschoolse opvang. Tot nu toe is onderwijs slecht zijdelings betrokken bij projecten, zoals BOS. Er zijn wel diverse losse projecten rond voeding, bewegen en gezondheid die zich richten op scholen. De gemeente, Sport Drenthe en bovenschoolse directeurs hebben zitting in een werkgroep m.b.t. BOS.
3. Wie coördineert de verschillende beweegprojecten (wijk-zorg-school) in uw gemeente op dit moment op beleidsniveau? En op uitvoeringsniveau? Waaruit bestaan de coördinatietaakken? Wat zijn sterke en zwakke punten in deze coördinatie?	De gemeente (beleidsmedewerker Sport) coördineert de verschillende projecten op beleidsniveau en heeft het overzicht. Sport Drenthe coördineert de uitvoering van projecten en vertegenwoordigers van deze projecten zijn ook betrokken bij coördinatie van beleid. Zij zitten geregeld met de gemeente om tafel. Zo ook bij het BOS project. Sterke punten zijn de mate van afstemming en coördinatie, inbreng van kennis door sport Drenthe. Nadeel is dat er wel eens wat bij inschiet, aangezien er geen dagelijkse afstemming is tussen gemeente en sport Drenthe.
4. Hoeveel tijd/capaciteit vergt deze coördinatie (uren per week/aantal fte)? In hoeverre volstaat de aanwezige coördinatiecapaciteit?	<ul style="list-style-type: none"> 5/6 uur per week beleidsmedewerker sport van de gemeente. 20 uur coördinatie in beleid en uitvoering door Sport Drenthe per week, gedurende 40 weken. Dit volstaat, in een enkel geval zou iets meer afstemming gewenst zijn.
Behoeftetepeiling	
5. Hoe kijkt u aan tegen het plan van NISB om met het oog op het NASB (extra) coördinatiecapaciteit te faciliteren? Wat zijn voor en tegens? Indien geen interesse, ga hierna door naar vraag 10.	<ul style="list-style-type: none"> A Geen behoefte. Het loopt momenteel goed. Zoals het er nu voor staat is er geen reden voor verandering. De beleidsmedewerker kan daarom niet aangeven welke taken er in het kader van de implementatie (aanvullend) nodig zijn. Vraag 6 t/m 9 worden daarom overgeslagen. B C Lastig te zeggen. We weten nog niet goed waar we tegenaan gaan lopen,

	<p>bijv. in het kader van de buitenschoolse opvang. Afstemming van projecten zou goed zijn, scholen worden nu min of meer overvallen door projecten. Praktische afstemming gebeurt vaak al spontaan in een plattelandsgemeente.</p> <ul style="list-style-type: none"> • D Volgens mij zijn gemeenten daar heel goed toe in staat. Er is vooral meer mankracht nodig en middelen voor de uitvoering. Daarmee kan iemand worden ingezet die verstand heeft van de projecten en zorgt dat de boel wordt uitgevoerd. Wel iemand die dicht op de praktijk zit.
6. Welke taken zouden volgens u aan de functie verbonden moeten zijn en waarom precies die taken?	<ul style="list-style-type: none"> • A n.v.t. • B • C Advies en ondersteuning bij ontwikkelen en opzetten van projecten. • D Het gaat dan om uitvoerende coördinerende taken, partijen moeten bij elkaar worden gebracht.
7. Is de coördinatie op gemeentelijk niveau (lokaal) of op regionaal niveau wenselijk en waarom?	<ul style="list-style-type: none"> • A n.v.t. • B • C Regionaal, ook in verband met kennisuitwisseling. • D Het knelpunt zit bij de gemeente, die heeft meer capaciteit (en middelen) nodig. Dit speelt echter vaak tijdelijk bij een gemeente. Regionale inzet zou daarom een logische keuze zijn.
8. Is één coördinator per setting gewenst (dus voor zorg, wijk en school apart) en/of een meer integrale coördinator en waarom?	<ul style="list-style-type: none"> • A n.v.t. • B • C weet niet • D Misschien is er voor de setting zorg (club Extra, projecten voor gehandicapten)meer specialistische kennis nodig. Die kennis kan worden ingehuurd. Verder kan de extra capaciteit integraal worden ingezet. Iemand die GALM kan neerzetten kan ook SCALA en CIP organiseren.
9. Wat is het profiel waaraan de coördinator moet voldoen? Is een tijdelijke of een vaste aanstelling wenselijk?	<ul style="list-style-type: none"> • A n.v.t. • B • C weet niet • D ALO-er, HBO-er met een paar jaar ervaring, met kennis van de specifieke doelgroepen. Liefst vast natuurlijk, meestal zijn geldstromen echter tijdelijk! Splitsen van taken over meerdere personen zorgt daarentegen voor meer flexibiliteit. Daar is ook iets voor te zeggen.
Waardering	<i>Kunt u aangeven in hoeverre er in uw gemeente behoefte bestaat aan de volgende werkzaamheden van een eventuele toekomstige coördinator? Waarom wel/niet?</i>
10. Het beïnvloeden van het beleid, het creëren van urgentiegevoel ofwel "agendasetting"?	<ul style="list-style-type: none"> • A Klinkt goed. Sport Drenthe doet dit op dit moment al wel. • B • C wellicht • D Sport Drenthe/ Provincie kan de gemeenten goed informeren over de mogelijkheden, maar agendasetting is iets voor de gemeenten zelf.
11. Het bouwen, versterken en onderhouden van een netwerk ten behoeve van een succesvolle implementatie van de interventie?	<ul style="list-style-type: none"> • A Gebeurt al op dit moment. • B • C regionale kennisuitwisseling is wenselijk. Het is prettig om een gesprekspartner te hebben bij het opzetten van en vooral ook bij het ontwikkelen van projecten. De vraag moet uit het onderwijs zelf komen. Er worden al genoeg projecten 'gedropt' bij het onderwijs. • D Netwerk opbouwen hoort bij de organisatie en uitvoering van de projecten. Het gaat dan om lokale netwerken.
12. Het inventariseren van de lokale en regionale behoefte aan deskundigheidsbevordering?	<ul style="list-style-type: none"> • A Gebeurt al. • B • C mogelijk • D Provincie doet dit al bij sportverenigingen en kan dit ook doen bij gemeenten, wanneer dit deel uit gaat maken van het project.

<p>13. Het monitoren en evalueren van de interventies (of ondersteuning hierbij); zowel bij de start (het in kaart brengen van de wensen en behoeftes van de doelgroep) en tijdens en na de interventie (proces- en effectevaluatie).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A Gebeurt al, door zowel gemeente als Sport Drenthe. Het hangt er vanaf hoe diepgaand er gemonitord en geëvalueerd moet worden. • B • C Evalueren en monitoren zou meer moeten gebeuren. Zo worden er zaken blootgelegd die je bij het opstarten van een project niet hebt voorzien en waar je een volgende keer baat bij kunt hebben. • D Dat ligt aan de grootte en zwaarte van de monitoring en evaluatie. Wij kunnen dit zelf doen als onderdeel van het project. Meestal heeft de gemeente de behoefte aan een project zelf al gepeild. Mogelijk dat daar meer capaciteit nodig is. De gemeente bepaald uiteindelijk het belang dat zij aan de projecten hechten.
<p>14. Heeft u tot slot nog tips voor het NISB voor een zo goed mogelijke implementatie van het NASB?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A Nee, eigenlijk niet. • B • C Nee, wanneer er een coördinator beschikbaar komt zou ik hem/ haar graag eens spreken. We weten mogelijk niet waar onze problemen liggen. • D Zorg voor meer duidelijkheid. Implementatie is alleen mogelijk in combinatie met een subsidieregeling/ financiering. En zorg voor goede publiciteit richting gemeenten! Gemeenten weten nog veel te weinig van het NASB. Gas op de plank: hectiek van BOS is net achter de rug, maar planvorming rond NASB moet wel binnenkort rond zijn om in 2008 te kunnen starten!

Gemeente	Den Bosch
Gemeentegrootte (inwoneraantal)	100.850 (2006)
Respondenten (organisatie, naam, functie) (3-4 contactpersonen per gemeente, via sneeuwbalmethode, maar ook van lokale en regionale organisaties)	A mevr. Corine Oprel , hoofd sport en bewegen (voorheen sportstimulering) afdeling Sport en Recreatie gemeente Den Bosch B setting wijk en zorg: mevr. Maaike Schneider sportconsulent ouderen 073-6159776 C setting onderwijs: Wouter Smits, beleidsmedewerker afdeling jeugd en onderwijs, o.a. brede scholen.

Algemeen	
1. Kunt u mij iets vertellen over het beweegaanbod binnen uw gemeente? U kunt hierbij denken aan landelijke projecten en aan lokale initiatieven.	<p>A</p> <p>De afdeling S&R binnen de gemeente heeft ongeveer 200 mensen in dienst incl. beheer. Er zijn 3 poten: sportstimulering; accommodaties en beheer. Er zijn 7 sportconsulenten voor verschillende doelgroepen;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meer dan 100 sportverenigingen; • In 6 wijken lopen BOS projecten voor 4-12 jarigen d.m.v. vakleerkrachten op 15 scholen; Buurtsport i.s.m. Voortgezet Onderwijs; • "Verzilver je club" i.s.m. NSA; • Move2Be i.s.m. NSA op VO scholen; • 1 project van NISB: CiB plus. • 2006 was themajaar overgewicht; i.s.m. GGD Kamp Kogelfit; • 55+ "Meer bewegen voor ouderen"; "Sport voor ouderen" (zie hieronder) <p>B (aanbod voor ouderen)</p> <p>De sportconsulent ouderen (de tweede respondent) zet zich al 12 jaar in voor de doelgroep 55 tot 100 jarigen, met nadruk op lage SES. Drie projecten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1. sport voor ouderen • 2. meer bewegen voor ouderen • 3. bewegen voor mensen met een chronische aandoening. <p>Er is in Den Bosch ook met GALM gewerkt. De ervaring was dat de doelgroep hiermee niet goed bereikt werd, met name mensen met een lage SES haal je er niet mee binnen. Men heeft GALM daarom aangepast, en een soort mix gemaakt van GALM, Scala, en Bigmove. Bewoners worden huis aan huis benaderd om mee te doen. In september gaat het project van start met een fittest.</p> <p>C</p> <p>Het aanbod op de zes brede scholen: BOS projecten op elke school en ook buiten in de openbare ruimte.</p> <p>Brede scholen staan bewust in aandachtswijken, waar veel kinderen met overgewicht wonen, de sportparticipatie laag is. Ook veel allochtone meiden. Kortom doelgroep NASB is hier zeker aanwezig.</p>
2. Welke organisaties zijn in uw gemeente betrokken bij dit beweegaanbod?	<ul style="list-style-type: none"> • 1 Beweegcoach voor volwassenen; ook mensen met overgewicht en ouderen; • 1 Sportcoach voor mensen met een beperking , die i.s.m. st. MEE vraag en aanbod bij elkaar brengt; in Den Bosch, Vught en Schijndel; • Scholen voor BO en VO; brede scholen; • Sportverenigingen; • 1 zorginstelling; GGD; • Welzijnsorganisatie Divers;

	<ul style="list-style-type: none"> • Allochtone zelforganisaties; • 1 gezondheidscentrum; staat nog in kinderschoenen; nog geen bewegen op recept; moet nog van de grond komen; <p>B</p> <p>T.a.v. de 3 projecten voor ouderen zijn er een aantal samenwerkingspartners:</p> <ul style="list-style-type: none"> • welzijnswerk • wijk ouderen raden • gemeente • GGD • K.B.O. (Katholieke Bond voor Ouderen) • Wijkgezondheidswerkers • Vivent (thuiszorg) • Recent: maatschappelijk werk <p>Tussen de organisaties bestaat een goede wisselwerking; er wordt vraag- en aanbodgericht gewerkt.</p> <p>C</p> <p>Doelgroep inactieve kinderen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Welzijn/ jongerenwerk (vindplaats) • Gemeente / BOS medewerkers • Basisscholen <p>Sportverenigingen zijn nog te weinig betrokken.</p> <p>Doelgroep kinderen/mensen met een beperking : GGZ instellingen en REC instellingen.</p>
<p>3. Wie coördineert de verschillende beweegprojecten (wijk-zorg-school) in uw gemeente op dit moment op beleidsniveau? En op uitvoeringsniveau? Waaruit bestaan de coördinatietaken? Wat zijn sterke en zwakke punten in deze coördinatie?</p>	<p>A</p> <p>Beleidsniveau: hoofd sport en bewegen afd. S&R van gemeente; Uitvoeringsniveau: de zeven sportconsulenten die onder leiding staan van het hoofd sport en bewegen; Sterke punten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alles onder een dak bij de afdeling S&R; • Veel contact en met afdeling Welzijn • Goede samenwerking en veel draagvlak met partners; <p>Jammer dat er weinig continuïteit is in de projecten.</p> <p>B</p> <p>M.b.t. doelgroep ouderen ligt de coördinatie bij de sportconsulent ouderen. 28 uur per week, daarnaast is er een PR medewerker ca. 6 uur per week actief, de administratieve organisatie ligt bij Vivent. Een vrijwilligersorg. Doet ook hier en daar iets.</p> <p>C</p> <p>Coördinatie in uitvoering ligt bij servicepunt Sport en Bewegen van de gemeente. Coördinatie in beleid ligt bij beleidsmedewerker afdeling jeugd en onderwijs (de geïnterviewde). Niet alleen sport maar ook andere 5 speerpunten van brede scholen.</p> <p>Voor mensen en kinderen met een beperking komen er heel versnipperd verzoeken binnen. Volgens de WMO gedachte willen we deze doelgroepen ook meer laten deelnemen aan sport en bewegen, maar hier is een coördinator voor nodig. (1 aparte coördinator voor deze doelgroep).</p>

<p>4. Hoeveel tijd/capaciteit vergt deze coördinatie ((in de voorwaarden-scheppende sfeer, dus niet in de gymzaal!) (uren per week/aantal fte)? In hoeverre volstaat de aanwezige coördinatiecapaciteit?</p>	<p>A</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zeven sportconsulenten , ongeveer 3 fte voor coördinatie. Specifieke consulenten voor verschillende doelgroepen. <p>We willen altijd meer mensen bereiken, maar het geld ontbreekt.</p> <p>B</p> <p>Totaal aantal uren lastig in te schatten. Is hoe dan ook niet voldoende, veel zaken blijven liggen, zoals WMO, organisaties benaderen, GALM plus. Ze kan max. 1 project per jaar behappen maar zou veel meer willen doen, zoals Galm plus. Dat blijft nu liggen. Er zou voor deze doelgroep 1,5 fte moeten zijn. Indruk bestaat dat er landelijk relatief (te) veel middelen naar kinderen/jongeren gaan.</p> <p>C</p> <p>Ca. 0,5 fte voor alle beleidscoördinatie. Daar een klein deel van is sport.</p>
<p>Behoeftepeiling</p>	
<p>5. Hoe kijkt u aan tegen het plan van NISB om met het oog op het NASB (extra) capaciteit (in de voorwaardenscheppende sfeer, dus niet in de gymzaal!) te faciliteren voor de implementatie van beweegprojecten voor inactieven (zoals GALM of CiB)? Wat zijn voor en tegens? Indien geen interesse, ga hierna door naar vraag 10.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A Geen behoefte aan ondersteuning vanuit het NISB; Den Bosch ziet het NASB als theoretische methodieken om doelgroepen in beweging te krijgen; Den Bosch onderneemt al heel veel op het gebied van bewegen; het staat al seen huis; als er extra capaciteit bij komt, dan zou diegene wel moeten passen in het stramien dat lokaal al is opgezet; meewerken in plaats van met nieuwe dingen komen. • B In principe voorstander, als er geen projectplan voor geschreven moet worden. • C Respondent was niet bekend met het NASB. Extra capaciteit is goed, maar mag geen bestaande initiatieven vervangen. Men moet gebruik maken van wat er lokaal al aan projecten is. Het NISB moet niet van bovenaf het aanbod op de gemeenten droppen.
<p>6. Welke taken zouden volgens u aan de functie verbonden moeten zijn en waarom precies die taken?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A Zie 4A (geen behoefte). Net als sportconsulent maar dan met nieuwe/andere doelgroep onder zijn/haar hoede; een ondersteunende functie zoals een projectleider. Opmerking hierbij: met alleen extra capaciteit kan je geen projecten opzetten!! Daarvoor zijn ook accommodaties nodig, die kosten geld, en in Den Bosch is dat nou juist wat er aan ontbreekt. Alle middelen voor sport voor de komende periode zijn gelabeld. • B Diegene kan lokaal een project uitvoeren (coördinatie in uitvoering) zodat geïnterviewde zelf meer aan coördinatie en het beleid toe komt , ook agendasetting e.d.. (taken worden doorgeschoven) Kortom de toekomstige functionaris zou heel concreet ingezet moeten worden, zelfstandig te werk moeten gaan. Het moet wel iemand uit Den Bosch zijn die bekend is met de stad. • C Bij de brede scholen zijn meer uitvoerders nodig (docenten enz). • Voor doelgroep mensen met een beperking is – voor zover respondent het kan inschatten – wel een coördinator nodig. • Het aanbod in kaart brengen. • Soort makelaar tussen doelgroep en aanbieders. Zorgen dat er accommodatie is, docenten regelen. • Wel aansluiten bij bestaande activiteiten!

7. Is de capaciteit op gemeentelijk niveau (lokaal) of op regionaal niveau wenselijk en waarom?	<ul style="list-style-type: none"> • A Zie 4A (geen behoefte). Lokaal. • B Lokaal, in Den Bosch. • C Regionaal, want dan kan de functie uit meer uren bestaan. GGZ e.d. zijn ook regionale organisaties.
8. Is één fte per setting gewenst (dus voor zorg, wijk en school apart) en/of een meer integrale ondersteuning en waarom?	<ul style="list-style-type: none"> • A Zie 4A (geen behoefte). Absoluut integraal. • B 1 fte voor de setting wijk om projecten met allochtonen en andere lage SES groepen te organiseren. <p>C Bij voorkeur integraal. Om te beginnen 1 persoon, daarna uitbreiden.</p>
9. Wat is het profiel waaraan deze functionaris moet voldoen? Is een tijdelijke of een vaste aanstelling wenselijk?	<ul style="list-style-type: none"> • A Zie 4A (geen behoefte). Tijdelijk, studie vrijetijdsmanagement; doorgegroeide ALO-er; • B HBO. Tijdelijke functie; jaarcontract bij gemeente. Maar er is structureel meer capaciteit gewenst! • C HBO niveau, sociaal cultureel werk. Achtergrond in sport is minder belangrijk dan achtergrond/ervaring met doelgroep.
Waardering	Kunt u aangeven in hoeverre er in uw gemeente behoefte bestaat aan de volgende werkzaamheden van een eventuele toekomstige functionaris? Waarom wel/niet?
10. Het beïnvloeden van het beleid, het creëren van urgentiegevoel ofwel "agendasetting"?	<ul style="list-style-type: none"> • A Is geen taak voor een externe. Staat hoog op de agenda ook bij welzijn. • B Nee, wil ze zelf liever doen als ze haar handen kan vrijmaken. • C Belangrijk voor doelgroep met beperking want die staat niet overal op het netvlies.
11. Het bouwen, versterken en onderhouden van een netwerk ten behoeve van een succesvolle implementatie van de beweegprojecten voor inactieven?	<ul style="list-style-type: none"> • A Doen wel al. Misschien netwerk huisartsen/fysio/chronisch zieken. • B Nee, wil ze zelf liever doen als ze haar handen kan vrijmaken. • C Is bij uitstek een netwerkfunctie.
12. Het inventariseren van de lokale en regionale behoefte aan deskundigheidsbevordering, met het oog op beweegprojecten voor inactieven?	<ul style="list-style-type: none"> • A Inventarisatie is niet nodig; deskundigheid is op zich voldoende aanwezig; wel krap in docenten. • B Is bekend: geschoolde docenten nodig met een fysio of sportacademische achtergrond. CIOs plus of HBO niveau. Deze docenten zijn duur, maar ze twijfelt aan het niveau van de afgestudeerden van niveau 3. • C Belangrijk; bijv. medewerkers BSO voor sport en bewegen opleiden.
13. Het monitoren en evalueren van de interventies (of ondersteuning hierbij); zowel bij de start (het in kaart brengen van de wensen en behoeftes van de doelgroepen) en tijdens en na de interventie (proces- en effectevaluatie).	<ul style="list-style-type: none"> • A Geen behoefte aan; wordt erg op gehamerd. • B Er zijn al veel gegevens bekend in Den Bosch. Niet echt nodig. Als er een project wordt uitgevoerd, hoort evaluatie daar gewoon bij. • C Is al redelijk in kaart gebracht.
14. Heeft u tot slot nog tips voor het NISB voor een zo goed mogelijke implementatie van het NASB, dat zal bestaan uit allerlei beweegprojecten voor inactieven?	<p>A Gaat om methodieken; geen behoefte aan koffer met hele nieuwe projecten; eerst kijken wat er al gedaan wordt in een gemeente; eventueel dan verbeteringen aanbrengen; heeft het NISB geld te bieden of kennis? Dat maakt wel uit voor dit onderzoek. Wat kunnen wij als gemeente bij NISB halen? NISB zou vraaggericht moeten werken en duidelijk maken wat ze kunnen bijdragen.</p> <p>B NISB zou zich sterk moeten maken dat er meer geld gaat naar preventieve beweeg/sportprojecten voor oudere inactieven. NISB zou dit op de landelijke agenda moeten zetten.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Er zijn al genoeg projecten dus NISB hoeft geen nieuwe te ontwikkelen. De projecten die NISB ontwikkelt staan bovendien veel te ver van de realiteit af en bereiken de doelgroep niet. • NISB moet zich met andere zaken bezighouden, zoals met ziektekostenverzekeringen aan de slag gaan en zorgen dat er middelen worden vrijgemaakt. • Lokaal is veel expertise aanwezig, en zijn oplossingen voorhanden. • Iemand erbij voor de doelgroep ouderen is welkom, maar er is ook geld nodig voor accommodaties. <p>C</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wil geen nieuwe projecten!!! Aanhaken bij bestaande activiteiten. • Behoefte aan pure uitvoerders (m.b.t. brede/basisscholen): combinatiefuncties op scholen (vakleerkracht op school + sportmedewerker na schooltijd).
--	--

Gemeente	Gouda
Gemeentegrootte (inwoneraantal)	70.881
Respondenten (organisatie, naam, functie) (3-4 contactpersonen per gemeente, via sneeuwbalmethode, maar ook van lokale en regionale organisaties)	<p>A sportbeleidsmedewerker Jaco Hodzelmans van Sport.Gouda. Gedurende de vakantieperiode is het niet gelukt beleidsmedewerker(s) van sport/ onderwijs te bereiken.</p> <p>B setting wijk (doelgroep oudere mensen en mensen zonder werk) Paulus Drost, clustermanager Factor-g</p> <p>C setting zorg (doelgroep mensen met chronische aandoening/beperking) Mischa Laeve, gezondheidsbevorderaar GGD Midden Holland.</p> <p>D setting school (doelgroep kinderen en jongeren) –geen respondent</p> <p>E regionaal Sportservice Zuid Holland</p> <p><i>(Alleen indien relevant wordt dit onderscheid hieronder gemaakt).</i></p>

Algemeen	
1. Kunt u mij iets vertellen over het beweegaanbod binnen uw gemeente? U kunt hierbij denken aan landelijke projecten en aan lokale initiatieven.	<p>Er zijn op het gebied van bewegen activiteiten georganiseerde sport, onderwijs en welzijn. BSI loopt in Gouda nog tot eind 2007. In twee wijken loopt een BOS-project. Activiteiten in het kader van dit project komen neer op begeleid buitenspelen op diverse pleinen in de wijk. In de weekenden en in de vakantieperiodes vinden er meer sportspecifieke activiteiten plaats, waarbij gebruik wordt gemaakt van de accommodatie van sportverenigingen. Gedurende het hele jaar lopen er sportkennismakingsprojecten (Groninger model). Daarnaast zijn er kleinere projecten, veelal op vraag uit het veld.</p> <p>Grote landelijke projecten worden minder aangeboden. Reden hiervoor is o.a. de hoge projectkosten (overhead besteed aan communicatie en PR), zoals bijv. GALM.</p>
2. Welke organisaties zijn in uw gemeente betrokken bij dit beweegaanbod?	<p>Sport.Gouda (zelfstandig sportbedrijf sinds 01-01-2007): 33 fte, voornamelijk werkzaam rond zwembaden/ sporthallen. 3 fte is bestemd voor coördinatie en uitvoer van de projecten; één consulent en twee uitvoerende coaches.</p> <p>Sport.Gouda heeft een groot netwerk met uitvoerende mensen voor de activiteiten. Sportpunt is een soort makelaar van succesvolle methode rond bewegen.</p> <p>Welzijnsinstelling ouderen Factor G (B) (brede welzijnsinstelling) houdt betrokken bij verschillende beweegactiviteiten: beweegactiviteiten gericht op aanleren van normen en waarden en op meer bewegen (sociaal cultureel werk/ buurthuizen). Factor-G (voorheen SWG) heeft in een samenwerkingsverband meegedaan aan het project BreedteSport. In het kader daarvan heeft Factor-G twee jaar lang een sportconsulent in dienst gehad die zich bezig hield met opzetten van activiteiten en het toeleiden naar sportverenigingen van met name kansarme jongeren. Factor-G heeft een BOS-project, dat nu samen met de Brede School wordt vorm gegeven in 2 wijken.</p> <p>Contact met Sportservice Zuid Holland is er rond verenigingsondersteuning en kennis van vrijwilligersondersteuning.</p> <p>De GGD (C) geeft aan bij de volgende beweeginterventies betrokken te zijn: Kies voor hart en sport, CiB en GALM. Diverse lespakketten op het gebied van gezonde voeding en bewegen. De GGD kan gemeente en scholen informeren over de mogelijkheden.</p>

<p>3. Wie coördineert (ondersteunen en adviseren van de professionals in de beweegprojecten) de verschillende beweegprojecten (wijk-zorg-school) in uw gemeente op dit moment op beleidsniveau? En op uitvoeringsniveau?</p> <p>Waaruit bestaan de coördinatie-taken? Wat zijn sterke en zwakke punten in deze coördinatie?</p>	<p>Coördinatie in beleid: strategisch de gemeente, operationeel Sport.Gouda. In de praktijk betekent dit dat de beleidsmedewerker van de gemeente de kaders schept en dat Sport.Gouda de plannen verder uitwerkt. Zo wordt er momenteel gezamenlijk gewerkt aan een nieuwe sportnota.</p> <p>Coördinatie Sport.punt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kaders: hoe moeten de activiteiten er concreet uitzien? (consulent) • Afstemming tussen scholen en aanbieders (coaches) • Schoolmoment-wijkmoment-verenigingsmoment (coaches) // ? <p>+ Goede mensen: HBO-ers, combinatie van iemand met welzijnsachtergrond en een vakleerkracht bewegingsonderwijs (deeltijdaanstelling).</p> <p>+ breed netwerk, komt samen in het Sportpunt. De organisatie kan daardoor in korte tijd veel capaciteit leveren.</p> <p>- Er komt veel op het Sportpunt af. Dit is wel een valkuil; zeker gezien het buitenschoolse aanbod. Het Sportpunt wil ook andere opdrachtgevers gaan werken buiten de gemeente.</p> <p>De GGD geeft aan geen structureel overleg met gemeente en scholen te hebben. Wèl is er goed contact met de ambtenaren van Welzijn. GGD is bezig met het opzetten van een netwerk Zorg en Preventie. Voornaamste doel is het sluitend krijgen van de <i>keten</i> hieromtrent.</p> <p>- GGD is ook betrokken bij projecten als CiB en GALM. Knelpunten zijn afstemming met Sport.Gouda over taakverdeling en inzet. Projecten zijn te uitgebreid, bv. evaluatietraject vraagt te veel van betrokkenen.</p> <p>- GGD gebrek aan kennis en ervaring met het bereiken van lastige doelgroepen.</p> <p>-Factor G: de clustermanager is weinig tijd kwijt met het aansturen van de jongerenwerker. <u>Zij werken zeer zelfstandig.</u></p>
<p>4. Hoeveel tijd/capaciteit vergt deze coördinatie (ondersteunen en adviseren van de professionals in de beweegprojecten) (uren per week/aantal fte)? In hoeverre volstaat de aanwezige coördinatiecapaciteit?</p>	<p>Momenteel is er 1,5 fte beschikbaar voor uitvoerende coördinatie, 2 fte zou voldoende zijn. Of de 0,5 fte coördinatie in beleid voldoende is moet nog blijken : Coördinatie-taken bestaan uit: uitwerken sportnota in programma's, afstemming met sportservice Zuid-Holland, afstemming met de gemeente etc.</p>
<p>Behoeftepeiling</p>	
<p>5. Hoe kijkt u aan tegen het plan van NISB om met het oog op het NASB (extra) capaciteit te faciliteren tbv het ondersteunen en adviseren van de professionals in de beweegprojecten? Wat zijn voor en tegens? Indien geen interesse, ga hierna door naar vraag 10.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A Of er extra capaciteit nodig is hangt af van wat er uit de sportnota komt. Gemeente zet extra middelen in voor coördinatie. Elementen van NASB worden in de nota opgenomen. Extra middelen zijn dan welkom. <u>Er is geen nieuwe functie nodig.</u> • B Ondersteuning is wenselijk om meer groepen actiever te benaderen met goede projecten. Projectgelden transparant inzetten, dwz op programma's voor doelgroepen die nog niet aan bod komen. Bv allochtone meisjes, allochtone 40-45+. • C positief, zolang de taak van de GGD niet wordt overgenomen. Het moet aanvullend zijn. • D - • E Het zou wenselijk zijn wanneer NISB capaciteit inzet nav van vraag van de Sportservices, en dus eerst goed gaat kijken wat daar al gebeurt. Het is voor mij bijvoorbeeld nieuw dat er mogelijk extra capaciteit bijkomt. En vooral aansluiten bij wat er al gebeurt in het land. Wanneer je daarop inzet, dan kun je bouwen aan een meer structurele aanpak.

<p>6. Welke taken zouden volgens u aan de functie verbonden moeten zijn en waarom precies die taken?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A Ondersteuning en afstemming in uitvoering. • B Wat nodig is is budget voor meer meer specialisten die specifiek lastige groepen weten te werven en te activeren. Specialisten kunnen vrijwilligers opleiden en begeleiden. • C Advies over samenwerkingsmogelijkheden en coördinatie van samenwerking. Agendasetting bij vooral kleinere gemeenten. Daar leeft het thema gezondheid te weinig en worden er weinig middelen beschikbaar gemaakt. Advies over best practices, voorbeelden van wat werkt en niet zijn er te weinig. • D • E Lastig te zeggen. In deze fase van de implementatie wordt bij de gemeenten geïnventariseerd wat mogelijk is.
<p>7. Is de ondersteunen en adviseren van de professionals in de beweegprojecten op gemeentelijk niveau (lokaal) of op regionaal niveau wenselijk en waarom?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A Geen antwoord • B Een coördinator inzetten is regionaal (enkele gemeenten, bv Gouda en randgemeenten) wenselijker, zo is er sprake van een breed perspectief. Een enkele gemeente is te klein. • C De GGD werkt regionaal en het is binnen de hele regio nodig. Tegelijkertijd werkt het vaak lokaal. Tijdelijke lokale input zou een mogelijkheid zijn. • D • E Geen antwoord
<p>8. Is één fte per setting gewenst (dus voor zorg, wijk en school apart) en/of een meer integrale ondersteuning en waarom?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A Geen antwoord • B Ligt aan de doelstelling. Vanuit welzijnshoek of vanuit de sporthoek iemand inzetten. • C Meer integraal: leggen van verbanden. Iemand met een brede blik, bv. ook juridische en economische invalshoek meenemen. • D
<p>9. Wat is het profiel waaraan de coördinator moet voldoen? Is een tijdelijke of een vaste aanstelling wenselijk?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A Geen antwoord • B Welzijnshoek; HBO CMV • C Zie 7C. Een aanjager met inhoudelijke kennis van zaken. • D • E Geen antwoord
<p>Waardering</p>	<p><i>Kunt u aangeven in hoeverre er in uw gemeente behoefte bestaat aan de volgende werkzaamheden van een eventuele toekomstige fte? Waarom wel/niet?</i></p>
<p>10. Het beïnvloeden van het beleid, het creëren van urgentiegevoel ofwel "agendasetting"?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A NASB is wel aardig geland. De lokale nota loopt in de pas met de doelstellingen. • B Die is er wel. Het is vaak een kwestie van het verschuiven van prioriteiten. • C Heel belangrijk, vooral in kleinere gemeenten. • D • E Geen antwoord
<p>11. Het bouwen, versterken en onderhouden van een netwerk ten behoeve van een succesvolle implementatie van de interventie?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A Geen behoefte, is er al. • B Bestaand netwerk benutten, insteek Wmo. • C Zeker belangrijk. Advies over inrichten netwerk Zorg en Preventie bv. Welke partijen betrekken en hoe. • D • E Dit is afhankelijk van het netwerk per gemeente. Situaties zijn vaak niet met elkaar te vergelijken. Wij brengen daarom de situatie bij een gemeente in beeld alvorens een gesprek te starten. De gemeente is beter dat de ander. Het aan de gemeente om te bepalen hoe een netwerk eruitziet. Wij kunnen alleen maar adviseren.

<p>12. Het inventariseren van de lokale en regionale behoefte aan deskundigheidsbevordering?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A Behoeft bij verenigingen aan deskundigheidsbevordering is er nauwelijks. De vraag lijkt wel bekend. Er blijft ruimte voor ondersteuning op maat. • B Nadruk op deskundigheidsbevordering voor vrijwilligers • C Doet GGD al, maar is intensief en kan altijd beter. • D • E Het inventariseren is een taak van het Servicepunt zelf, deze kennis is er vaak al.
<p>13. Het monitoren en evalueren van de interventies (of ondersteuning hierbij); zowel bij de start (het in kaart brengen van de wensen en behoeftes van de doelgroep) en tijdens en na de interventie (proces- en effectevaluatie).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A Dit is wel een punt van aandacht, daar zou Sport.punt wel bij willen aanhaken. Goede monitoring schiet er altijd bij in. • B Belangrijk element: starten met nulmeting. • C Doet GGD al, maar is intensief en kan altijd beter. Zie project als De Gezonde School, en brede enquête op basis waarvan een school een meerjarigenplan opstelt om te werken aan gezondheidsthema's binnen de school. (ook roken, seksualiteit etc. worden meegenomen.) • D • E Daar hebben we als Sportservice al capaciteit voor, maar wanneer er uitgebreid gemeten en geëvalueerd zal gaan worden is extra capaciteit wenselijk.
<p>14. Heeft u tot slot nog tips voor het NISB voor een zo goed mogelijke implementatie van het NASB?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A Voorkomen dat er van project naar project wordt gehobbeld. Er moet worden gezocht naar continuatie. Alle betrokken partijen moeten daar aan meewerken. Daarbij kun je denken aan voorleggen aan de gemeente. Al tijdens de looptijd van een project moet worden stilgestaan bij het kostendekkend kunnen produceren van een project. Laagdrempelig bij opstarten, in tweede jaar bijdrage vragen aan deelnemers (rond € 2). • B Nadruk leggen op continuïteit, doelstelling niet te breed maken. Niet alles willen; het is zaak om zorgvuldig netwerken te activeren en lastige doelgroepen te betrekken. Mijn klemtoon op borging en continuïteit is vooral gelegen in het gegeven dat ik soms goede initiatieven zie doodbloeden omdat de zak met geld op is, of omdat de volgende zak met geld weer net andere voorwaarden hanteert. Vrijwillige inzet is daarbij belangrijk: zorgen dat mensen lang betrokken blijven. • C NISB kan veel concreter aangeven wat de rol van de GGD is en kan zijn binnen beweegprojecten. Dat is bij de 30 min. campagne niet gebeurd. GGD moet dan echt op zoek naar de mogelijkheden. GGD heeft concrete input nodig over hoe je inactieven kunt bereiken, hoe, en in samenwerking met welke partijen. • D • E Communicatie!! Wederzijdse verwachtingen afstemmen. Hoewel ik achter het NISB sta en het goed vind zoals ze met geld en projecten bezig zijn, hoop ik wel dat ze meer met de sportservices zullen omgaan als samenwerkingspartner. Tot voor kort kreeg je als Sportservice weinig eer voor inbreng. De huidige communicatie wordt al beter. Kortom; De Sportservice eerder betrekken en niet alleen projecten/pilots uitzetten.

Gemeente	Leeuwarden
Gemeentegrootte (inwoneraantal)	92.000
Respondenten (organisatie, naam, functie) (3-4 contactpersonen per gemeente, via sneeuwbalmethode, maar ook van lokale en regionale organisaties)	A Dhr. Slotemaker, beleidsmedewerker sport en account-medewerker BV Sport B Mevr. M. van der Meer, regionaal, coördinator sportontwikkeling Sport Fryslan <i>(Alleen indien relevant wordt dit onderscheid hieronder gemaakt).</i>

Algemeen	
1. Kunt u mij iets vertellen over het beweegaanbod binnen uw gemeente? U kunt hierbij denken aan landelijke projecten en aan lokale initiatieven.	<p>A De gemeente Leeuwarden heeft het sportbedrijf verzelfstandigd in de BV Sport. De gemeente is enig aandeelhouder van dit sportbedrijf. De BV Sport is de beheerder en tevens uitvoerende organisatie en heeft circa 70 medewerkers. In het Beweegjaarprogramma van BV Sport Leeuwarden zijn alle sport- en beweegactiviteiten vastgelegd t/m 2009. Daaronder bevinden zich 6 voortgezette BSI projecten, allerlei activiteiten voor jong en oud, GALM, zwemmen, school-sport, 2 BOS projecten, Citygames (voor 10 tot 22 jaar), en voor- en naschoolse sportactiviteiten.</p> <p>B Sport Fryslan heeft 42 medewerkers en werkt in opdracht van de provincie Friesland. Sport Fryslan houdt zich voornamelijk bezig met het ontwikkelen van beleid, het adviseren van gemeenten. Sport Fryslan heeft 18 sportconsulenten die projecten "wegzetten" bij gemeenten. Er wordt veel samengewerkt met het NISB (ook i.h.k.v. het NASB). Projecten: Alle leerlingen actief, GALM, school en sport, enz. Er is zowel jeugdsport als sport voor ouderen. Voor- en naschoolse sport wordt opgezet. Er is in de hele provincie een groot aanbod voor mensen met een (lichamelijke dan wel geestelijke) beperking. Friesland heeft een eigen bewegingsmonitor. Met 28 van de 31 gemeenten heeft Sport Fryslan intensief contact.</p>
2. Welke organisaties zijn in uw gemeente betrokken bij dit beweegaanbod?	<p>A De BV Sport is hoofdvoerder; verder scholen; sportverenigingen. Vanuit de zorg is TIGRA actief en de GGD. Recente ontwikkeling is dat de zorgverzekeraars zich op de sportmarkt beginnen te begeven, als partner of sponsor.</p> <p>B In de provincie Friesland zijn dat scholen, gemeenten, GGD's, welzijnsorganisaties (Partoer), vrouwenbelangenorganisaties, sportverenigingen, landelijke en Friese sportbonden, jeugdzorg, revalidatie Fryslan.</p>
3. Wie coördineert de verschillende beweegprojecten (wijk-zorg-school) in uw gemeente op dit moment op beleidsniveau? En op uitvoeringsniveau? Waaruit bestaan de coördinatietaken? Wat zijn sterke en zwakke punten in deze coördinatie?	<p>A Alle sportactiviteiten in Leeuwarden lopen via de beweegmanager van BV Sport. BV Sport coördineert, voert de monitoring en evaluatie uit, verricht 0 en 1-metingen, levert kengetallen aan de gemeente enz. De beweegmanager zit op beleidsniveau bij alle overleggen.</p> <p>B Op beleidsniveau heeft Sport Fryslan 8 sportconsulenten in dienst die per persoon voor 1 BSI project en 1 doelgroep verantwoordelijk zijn. Een sportconsulent is adviseur, coördinator, eindverantwoordelijke en projectmanager tegelijk. Op uitvoerend niveau lopen er ook nog 10 gedetacheerde sportconsulenten rond. Een sterk punt is dat de consulenten van Sport Fryslan dicht bij het vuur staan op lokaal niveau.</p>

4. Hoeveel tijd/capaciteit vergt deze coördinatie (uren per week/aantal fte)? In hoeverre volstaat de aanwezige coördinatiecapaciteit?	<p>A 1 fte. Het bureau bewegen heeft daarnaast 10 fte in dienst die ook coördinatietaken hebben. Dit volstaat.</p> <p>B 18 fte's. Eventuele tijdelijke tekorten worden opgevangen met freelancers die bekend zijn met de lokale praktijk. Dat lukt aardig. Een knelpunt is wel dat voor nieuwe ontwikkelingen, zoals NASB, te weinig tijd is.</p>
Behoeftetepeiling	
5. Hoe kijkt u aan tegen het plan van NISB om met het oog op het NASB (extra) coördinatiecapaciteit te faciliteren? Wat zijn voor en tegens? Indien geen interesse, ga hierna door naar vraag 10.	<p>A Alleen indien het gaat om een financiële bijdrage. De coördinatie op zich kan Leeuwarden zo ook wel aan. Leeuwarden heeft de capaciteit, de kennis en de know how. Als er extra NASB projecten uitgevoerd moeten worden hebben we behoefte aan extra budget. Sportconsulenten kunnen we zelf makkelijk recruter.</p> <p>B Ik kijk positief aan tegen het faciliteren van ondersteuning door het NISB. t.b.v. de uitvoering activiteiten in het kader van het NASB. Voor de ontwikkeling van nieuwe initiatieven en projecten is er onvoldoende budget en formatie. Ik ben een voorstander van het gezamenlijk verder ontwikkelen van monitoringsinstrumenten.</p>
6. Welke taken zouden volgens u aan de functie verbonden moeten zijn en waarom precies die taken?	<ul style="list-style-type: none"> • A Alleen behoefte aan financiële bijdrage: Leeuwarden kan zelf sportconsulenten recruter, zie ook antwoord op vraag 5. • B Een combinatie van inhoudsdeskundig en coördinerende taken t.b.v. de uitvoering
7. Is de coördinatie op gemeentelijk niveau (lokaal) of op regionaal niveau wenselijk en waarom?	<ul style="list-style-type: none"> • A Alleen behoefte aan financiële bijdrage: Leeuwarden kan zelf sportconsulenten recruter, zie ook antwoord op vraag 5. • B De voorkeur gaat uit naar lokale ondersteuning op gemeentelijk niveau.
8. Is één coördinator per setting gewenst (dus voor zorg, wijk en school apart) en/of een meer integrale coördinator en waarom?	<ul style="list-style-type: none"> • A Alleen behoefte aan financiële bijdrage: Leeuwarden kan zelf sportconsulenten recruter, zie ook antwoord op vraag 5. • B Integraal.
9. Wat is het profiel waaraan de coördinator moet voldoen? Is een tijdelijke of een vaste aanstelling wenselijk?	<ul style="list-style-type: none"> • A Een projectleider die op locatie activiteiten organiseert. • B Een tijdelijke aanstelling voor de duur van het NASB. De achtergrond is bij voorkeur praktisch (ALO) en post HBO (bijv. Bewegingswetenschappen).
Waardering	<i>Kunt u aangeven in hoeverre er in uw gemeente behoefte bestaat aan de volgende werkzaamheden van een eventuele toekomstige coördinator? Waarom wel/niet?</i>
10. Het beïnvloeden van het beleid, het creëren van urgentiegevoel ofwel "agendasetting"?	<ul style="list-style-type: none"> • A Absoluut niet nodig want in Leeuwarden heeft het al een enorm hoge prioriteit. • B Geen behoefte aan, want dit is de primaire taak van Sport Fryslan. In Fryslan lopen 6 BSI projecten en 15 BOS projecten, dus dat gaat al goed.
11. Het bouwen, versterken en onderhouden van een netwerk ten behoeve van een succesvolle implementatie van de interventie?	<ul style="list-style-type: none"> • A Niet nodig. Netwerk bestaat al, iedereen zit daarbij aan tafel. • B Geen behoefte aan. Er bestaat al een goed netwerk.
12. Het inventariseren van de lokale en regionale behoefte aan deskundigheidsbevordering?	<ul style="list-style-type: none"> • A Niet nodig. Deskundigheidsbevordering is al onderdeel van ons plan. Op-leiden doen we al zelf. • B Is al iemand voor. Geen behoefte aan.

<p>13. Het monitoren en evalueren van de interventies (of ondersteuning hierbij); zowel bij de start (het in kaart brengen van de wensen en behoeftes van de doelgroep) en tijdens en na de interventie (proces- en effectevaluatie).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Als het gaat om nieuwe projecten: die kunnen we zelf monitoren en evalueren en dat doen we ook. De gemeente is wel op zoek naar betrouwbare kengetallen over sportdeelname. • B Doen we al, ook i.s.m. het NISB. Bovendien adviseren wij de gemeenten bij hun monitoringsactiviteiten. In de toekomst willen we samen met NISB instrumenten ontwikkelen en samenwerken. Wat wel gewenst is, is praktische ondersteuning bij het invullen van de BOS monitor.
<p>14. Heeft u tot slot nog tips voor het NISB voor een zo goed mogelijke implementatie van het NASB?</p>	<p>A: De ervaring met BOS en BSI is dat de (financiële) continuïteit niet gewaarborgd is. Er is een structurele dekking van het ministerie van VWS. Er zou beter gekeken moeten worden naar de succesfactoren van de vorige regelingen. Verder ontbreekt de structurele inbedding op lokaal niveau. Vanuit VWS komen er een hoop tijdelijke impulsen, maar leidt dit nu echt tot ledengroei van sportverenigingen? Of is het alleen maar te doen om het "bezighouden" van jongeren?</p> <p>B Blijf elkaar informeren. Heb overleg met elkaar. Laat ook kleine gemeenten/dorpen meedoen met landelijke pilots, ook al is het bereik dan kleiner.</p>

Gemeente	Leiden
Gemeentegrootte (inwoneraantal)	120.000
Respondenten (organisatie, naam, functie) (3-4 contactpersonen per gemeente, via sneeuwbal methode, maar ook van lokale en regionale organisaties)	A Bert Paauw (directeur sportbedrijf Leiden) B setting wijk: Saskia Engels (beweegmanager sportbedrijf Leiden) C regionaal Ruben Wesdorp, medewerker Sportservice Zuid Holland <i>(Alleen indien relevant wordt dit onderscheid hieronder gemaakt).</i>

Algemeen	
1. Kunt u mij iets vertellen over het beweegaanbod binnen uw gemeente? U kunt hierbij denken aan landelijke projecten en aan lokale initiatieven.	A Het sportbedrijf is de interne verzelfstandiging van de vroegere afdeling S&R van de gemeente Leiden. Bij de gemeente is nog 1 beleidsmedewerker sport aanwezig. Het sportbedrijf heeft 100 medewerkers en houdt zich bezig met beheer en sportstimulering. De drie medewerkers van de afdeling sportstimulering houden zich bezig met school en sport, en met allerlei projecten in de wijken zoals een project voor minder valide ouderen i.h.k.v. het NASB (aangedragen door sportservice Zuid Holland). Er is voor 4 jaar een beweegmanager aangesteld vanuit de provincie/sportservice Zuid Holland die zich richt op de doelgroep jeugd 6-18 jaar GALM draait sinds de BSI gewoon door. Er lopen 4 BOS projecten (veel naschoolse sport), waarvan er 3 door de Stichting Jongerenwerk Midden Holland worden gecoördineerd en 1 door de beweegmanager. B De beweegmanager (volgens methodiek NISB; functie bestaat 1 jaar) houdt zich o.a. bezig met een van de BOS projecten (in Leiden Zuid West). Ze zit tussen beleid en uitvoering in en richt zich alleen op de doelgroep 4-18 jaar. Ze voert behoefteonderzoek uit, maakt actieplannen, organiseert activiteiten, en heeft in het afgelopen jaar een netwerk opgezet.
2. Welke organisaties zijn in uw gemeente betrokken bij dit beweegaanbod?	A Scholen, sportverenigingen, GGD, welzijn, LWO (Leidse welzijn organisatie), TOS (Thuis op straat). "We kijken welke organisaties we nodig hebben om activiteiten uit te voeren en daar wordt dan contact mee gezocht." B Netwerk van de beweegmanager bestaat uit basisscholen, scholen voor VO, welzijnswerk, jongerenwerk, woningbouwverenigingen, sportaanbieders, GGD, huisartsen.
3. Wie coördineert de verschillende beweegprojecten (wijk-zorg-school) in uw gemeente op dit moment op beleidsniveau? En op uitvoeringsniveau? Waaruit bestaan de coördinatietaken? Wat zijn sterke en zwakke punten in deze coördinatie?	A Bij de start van nieuwe projecten wordt vooraf altijd eerst overlegd met de directeur van het sportbedrijf en de beleidsmedewerker sport van de gemeente. Daarna gaan de drie medewerkers sportstimulering n hoge mate zelfstandig aan de slag. Zij coördineren dus zelf. Er wordt regelmatig teruggekoppeld door middel van rapportages. Er is een klankbordgroep voor beweegmanagement in het leven geroepen. B Respondent kan alleen m.b.t. de doelgroep jeugd oordelen. De GGD is Leiden is erg actief als het gaat om projecten voor kinderen met overgewicht. Het BOS project in Leiden Zuidwest is samen met de GGD en richt zich op allochtone meiden. Bij "Okido"projecten is de schoolarts betrokken. Kinderen met overgewicht worden door de schoolarts doorverwezen naar speciaal GGD project.
4. Hoeveel tijd/capaciteit vergt deze coördinatie (uren per week/aantal fte)? In hoeverre volstaat de aanwezige coördinatiecapaciteit?	A Er zijn 3 fte's die zich bezighouden met (onder andere) de coördinatie. Met het huidige aantal activiteiten hebben we het daarmee redelijk in de hand. Bij de 2 BOS projecten die door st. Jongerenwerk Midden Holland worden gecoördineerd weet ik niet, maar er bestaat de indruk dat hier wat meer afstemming en coördinatie nodig is.

	<p>B De beweegmanager werkt 32 uur per week. De beweegmanager heeft overzicht over alles sport- en beweegprojecten voor de jeugd op basis en VO scholen in Leiden. De meer specifieke doelgroep van kinderen met een beperking heeft zij echter niet in beeld. Ze weet ook niet precies wie daar mee bezig is maar verwijst ons door naar de beleidsmedewerker.</p>
Behoeftepeiling	
<p>5. Hoe kijkt u aan tegen het plan van NISB om met het oog op het NASB (extra) capaciteit te faciliteren voor de implementatie van beweegprojecten voor inactieven (zoals GALM of CiB)? Wat zijn voor en tegens? Indien geen interesse, ga hierna door naar vraag 10.</p>	<p>A De activiteiten en projecten buitelen over elkaar heen. We willen ons niet "vertillen", dus het komt voor dat we nee zeggen tegen nieuwe projecten. We hebben dus eerder mensen in de uitvoering nodig.</p> <p>B Zou wel goed zijn om de aanpak die ik nu in Leiden Zuid West heb opgezet ook in de andere 3 stadsdelen van Leiden uit te zetten.</p> <p>C Het zou wenselijk zijn wanneer NISB capaciteit inzet n.a.v. van vraag van de Sportservices, en dus eerst goed gaat kijken wat daar al gebeurt. Het is voor mij bijvoorbeeld nieuw dat er mogelijk extra capaciteit bijkomt. En vooral aansluiten bij wat er al gebeurt in het land. Wanneer je daarop inzet, dan kun je bouwen aan een meer structurele aanpak.</p>
<p>6. Welke taken zouden volgens u aan de functie verbonden moeten zijn en waarom precies die taken?</p>	<p>A Als we de functie zelf zouden mogen invullen, dan zou ik het team sportstimulering willen uitbreiden. Die medewerkers zitten nu bomvol. Dan kunnen we ook nieuwe projecten gaan aannemen. Sportservice Zuid Holland komt met de Alliantie school en sport aankloppen, dus daarvoor zou ik er iemand bij kunnen gebruiken. Maar dat moet geen coördinator zijn maar een uitvoerder.</p> <p>B Projecten opzetten en de coördinatie van de uitvoering.</p> <p>C Lastig te zeggen. In deze fase van de implementatie wordt bij de gemeenten geïventariseerd wat mogelijk is.</p>
<p>7. Is de capaciteit op gemeentelijk niveau (lokaal) of op regionaal niveau wenselijk en waarom?</p>	<p>A Lokaal want Leiden is een flinke gemeente.</p> <p>B Lokaal.</p>
<p>8. Is één fte per setting gewenst (dus voor zorg, wijk en school apart) en/of een meer integrale ondersteuning en waarom?</p>	<p>A Integraal.</p> <p>B Integraal. Het gaat juist om afstemming tussen de settings. Met vier aparte coördinatoren krijg je weer allemaal aparte netwerkjes en overleggen en dat bevordert de samenwerking niet.</p>
<p>9. Wat is het profiel waaraan deze functionaris moet voldoen? Is een tijdelijke of een vaste aanstelling wenselijk?</p>	<p>A ALO / Sport en Bewegen. HBO niveau, want diegene moet op een bepaald niveau partijen bij elkaar kunnen brengen en afspraken met die partijen kunnen maken. Het zal moeten gaan om een tijdelijke functie want de projecten zijn ook tijdelijk.</p> <p>B HBO niveau plus een sportieve achtergrond.</p>
<p>Waardering</p>	<p><i>Kunt u aangeven in hoeverre er in uw gemeente behoefte bestaat aan de volgende werkzaamheden van een eventuele toekomstige fte? Waarom wel/niet?</i></p>
<p>10. Het beïnvloeden van het beleid, het creëren van urgentiegevoel ofwel "agendasetting"?</p>	<p>A Een extra beleidsmedewerker, want zo lees ik het, kan wel nuttig zijn want de poot beleid van de gemeente is onderbemand (1 fte) door de verzelfstandiging van het gemeentelijk sportbedrijf. Op dit vlak is wel werk aan de winkel maar het is de vraag of de gemeente dat ook zo ziet. Ik zou het toejuichen. Overigens staat sport de afgelopen 10 jaar hoog op de politieke agenda.</p> <p>B Voor jeugd met overgewicht is in Leiden al veel aandacht. Over de andere doelgroepen van het NASB zoals mensen met een beperking kan ze niet oordelen.</p>

<p>11. Het bouwen, versterken en onderhouden van een netwerk ten behoeve van een succesvolle implementatie van de beweegprojecten voor inactieven?</p>	<p>A Ligt in het verlengde van 10. Het is nodig dat er beleid ontwikkeld wordt; nu is het teveel hap-snap. B heel belangrijk want stedelijke afstemming is heel belangrijk. C Dit is afhankelijk van het netwerk per gemeente. Situaties zijn vaak niet met elkaar te vergelijken. Wij brengen daarom de situatie bij een gemeente in beeld alvorens een gesprek te starten. De gemeente is beter dat de ander. Het aan de gemeente om te bepalen hoe een netwerk eruitziet. Wij kunnen alleen maar adviseren.</p>
<p>12. Het inventariseren van de lokale en regionale behoefte aan deskundigheidsbevordering, met het oog op beweegprojecten voor inactieven?</p>	<p>A Ja is ook nodig. B Handig, er moet wat aan gedaan worden. C Het inventariseren is een taak van het Servicepunt zelf, deze kennis is er vaak al.</p>
<p>13. Het monitoren en evalueren van de interventies (of ondersteuning hierbij); zowel bij de start (het in kaart brengen van de wensen en behoeftes van de doelgroepen) en tijdens en na de interventie (proces- en effectevaluatie).</p>	<p>A Verslaglegging, nulmetingen etc. wordt wel gedaan, maar het neemt veel tijd in beslag en enige ondersteuning hierbij kan wel nuttig zijn. B Moet goed gebeuren! Effecten blijven anders onbekend. Evalueren staat bij ons nog in de kinderschoenen. De 1 meting voor BOS is heel veel werk. C Daar hebben we als Sportservice al capaciteit voor, maar wanneer er uitgebreid gemeten en geëvalueerd zal gaan worden is extra capaciteit wenselijk</p>
<p>14. Heeft u tot slot nog tips voor het NISB voor een zo goed mogelijke implementatie van het NASB, dat zal bestaan uit allerlei beweegprojecten voor inactieven?</p>	<p>A Ten eerste is van het NASB niet duidelijk wat het precies inhoudt. We krijgen er veel informatie over maar het blijft een abstract verhaal. Zou graag een eenmalig overzicht ontvangen met de concrete projecten. Sport Zuid Holland stuurt allerlei (NASB) projecten op ons af, met de vraag of de gemeente Leiden daaraan mee wil doen. Maar gemeenten hebben capaciteit nodig om deze uit te kunnen voeren. De voorkeur gaat daarom uit naar een extra medewerker sportstimulering. B Afstemmen, afstemmen, afstemmen (en doen), daar gaat het om. Geen nieuwe projecten, doe het met wat er lokaal aanwezig is. Monitoring en evalueren. C Communicatie!! Wederzijdse verwachtingen afstemmen. Hoewel ik achter het NISB sta en het goed vind zoals ze met geld en projecten bezig zijn, hoop ik wel dat ze meer met de sportservices zullen omgaan als samenwerkingspartner. Tot voor kort kreeg je als Sportservice weinig eer voor inbreng. De huidige communicatie wordt al beter. Kortom; De Sportservice eerder betrekken en niet alleen projecten/pilots uitzetten.</p>

Gemeente	Marum (Groningen)
Gemeentegrootte (inwoneraantal)	10.000. incl 8 "buitendorpen".
Respondenten (organisatie, naam, functie) (3-4 contactpersonen per gemeente, via sneeuwbal methode, maar ook van lokale en regionale organisaties)	A ambtenaar sport Hermien Tepper B setting wijk/zorg: Margriet Poisz (initiator en begeleider sportief wandelen en Nordic Walking groepen, ook voor chronisch zieken/mensen met overgewicht; heeft voorheen Galm gedaan; voorheen begeleidster GALM groepen)

Algemeen	
1. Kunt u mij iets vertellen over het beweegaanbod binnen uw gemeente? U kunt hierbij denken aan landelijke projecten en aan lokale initiatieven.	<ul style="list-style-type: none"> • Breedtesportimpuls heeft 6 jaar gelopen • Voor lagere scholen loopt er nu een BOS project (waarin Groninger Sport Model de hoofdlijn is). Concreet: op woensdagmiddag zijn er allerlei sportactiviteiten. i.s.m. jongerenwerk. • Er is een project voor inactieve ouderen opgestart, maar dit bleek alleen actieve ouderen aan te trekken. • Kinderen met overgewicht zijn een aandachtspunt (BOS project richt zich op kinderen) • drie GALM groepen bij lokale gymvereniging die vol zitten • Gemeente Marum werkt samen met het Huis v/d Sport, Huis v/d Sport heeft weer veel contact met het NISB, daardoor maakt Marum al gebruik van NISB projecten. • 33 sportverenigingen • geen sportbuurtwerk • geen zicht op projecten voor chronisch zieken • mensen en kinderen met een beperking maken gebruik van aanbod omliggende, grotere gemeenten; Marum heeft geen aanbod • elke buitendorp heeft soort ouderenfitgroepje • allochtone meiden: niet van toepassing • sportief wandelen en Nordic Walking, ook voor chronisch zieken (niet vanuit gemeente maar particulier initiatief)
2. Welke organisaties zijn in uw gemeente betrokken bij dit beweegaanbod?	<p>A</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jeugdwerk (BOS) • Geen vakleerkrachten • GGD • Huis voor de Sport (GSM; gezondheidsweken op scholen) • Basisonderwijs • Sportverenigingen, woensdagmiddag op scholen • Huisartsen, fysio is contact mee gelegd, moet nog uitgewerkt worden. Gemeente Marum wil voor alle doelgroepen projecten gaan opzetten. <p>B</p> <p>Met betrekking tot de doelgroep chronisch zieken/mensen met overgewicht: (dit gaat vaak samen) is er contact met:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fysiotherapiecentrum en voedingsconsulente • Huis van de Sport (vroeger samen project mee gedaan) • Er is contact met Reumafonds, maar nog niet met Astmafonds, Hartstichting enz. • Geen contact met: beleidsmedewerker gemeente en huisartsen. Men heeft huisartsen geprobeerd te betrekken maar is niet gelukt.

<p>3. Wie coördineert de verschillende beweegprojecten (wijk-zorg-school) in uw gemeente op dit moment op beleidsniveau? En op uitvoeringsniveau? Waaruit bestaan de coördinatietaken? Wat zijn sterke en zwakke punten in deze coördinatie?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A De ambtenaar sportzaken coördineert en voert uit, soms in samenwerking met de ambtenaar welzijn (BOS) en het Huis voor de Sport (BOS). Marum heeft bovendien een sportconsulent in dienst. • B M.b.t. chr. Zieken: initiatief en organisatie ligt bij Margriet Poisz (personal trainer/leiderster sportief wandelgroepen en nordic walking).
<p>4. Hoeveel tijd/capaciteit vergt deze coördinatie (uren per week/aantal fte)? In hoeverre volstaat de aanwezige coördinatiecapaciteit?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A Sportconsulent: ca. 10 uur per week voor BOS project. Ambtenaar sportzaken 16 uur per week. Aanwezige capaciteit is onvoldoende. Er is nauwelijks tijd om de gemeentelijke taken uit te voeren, laat staan nieuwe initiatieven. De uren van de sportconsulent zijn voor 100% dichtgetimmerd (met BOS). Het probleem is dat er geen geld is. • B verschilt, kan oplopen tot 20 uur per week.
Behoeftepeiling	
<p>5. Hoe kijkt u aan tegen het plan van NISB om met het oog op het NASB (extra) capaciteit te faciliteren tbv het NASB? Wat zijn voor en tegens? Indien geen interesse, ga hierna door naar vraag 10.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A Prima, maar er moet wel aangesloten worden bij lokale initiatieven. • B Uitstekend, het is nodig de doelgroep en het beweegaanbod in kaart te brengen en te stroomlijnen. Galm is een succes maar bereikt toch de fittere ouderen. De doelgroep chronisch zieken is lastig te vinden: de huisartsen zouden moeten doorverwijzen maar zijn in Marum niet erg betrokken bij beweegactiviteiten.. Terwijl mensen juist altijd goed naar hun huisarts luisteren, dus als je die mee hebt, dan komen ze wel. "Bewegen op recept".leeft niet in Marum.
<p>6. Welke taken zouden volgens u aan de functie verbonden moeten zijn en waarom precies die taken?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A Heel belangrijk om eerst doelgroepen in kaart te brengen. Er is nu geen inzicht in waar de doelgroep zich bevindt en hoe groot hij is. Daarna: contacten leggen en onderhouden. • B Dwarsverbanden leggen; huisartsen, verpleegkundigen, reumafonds, hartstichting, astmafonds betrekken. Netwerken kost heel veel tijd en die tijd is er niet altijd.
<p>7. Is ondersteunen en adviseren van de professionals in de beweegprojecten op gemeentelijk niveau (lokaal) of op regionaal niveau wenselijk en waarom?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A Misschien, dit moet ook nog in kaart worden gebracht. • B Regionaal. Er bestaat behoefte aan meer sturing. Regionaal overleg, een soort klankbordgroep, en samen iets organiseren zoals een Dag voor de Chronisch Zieken.
<p>8. Is één fte per setting gewenst (dus voor zorg, wijk en school apart) en/of een meer integrale ondersteuning en waarom?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A Integraal. Is al netwerk, contacten zijn er al. Marum is een kleine gemeente dus er zijn korte lijnen met welzijn, de directie van de scholen, en er is regionaal overleg en samenwerking. • B Lastig. Integraal misschien handig gezien de grote groep Ambonezen (lage SES groep waar ook iets mee gedaan zou moeten worden).
<p>9. Wat is het profiel waaraan de coördinator moet voldoen? Is een tijdelijke of een vaste aanstelling wenselijk?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A Minimaal HBO. Iemand die goed kan netwerken. Sensitief voor verhoudingen bij sportverenigingen/ mensen groepen. • B Minimaal HBO. Een sociaal invoelende persoonlijkheid, iemand die sensitief is voor het perspectief van huisartsen, die snapt hoe fysiotherapeuten denken.

Waardering	<i>Kunt u aangeven in hoeverre er in uw gemeente behoefte bestaat aan de volgende werkzaamheden van een eventuele toekomstige fte? Waarom wel/niet?</i>
10. Het beïnvloeden van het beleid, het creëren van urgentiegevoel ofwel "agendasetting"?	<ul style="list-style-type: none"> • A Is zeker behoefte aan. Politiek moet nog meer overtuigd worden zodat er meer geld naar sportprojecten gaat. • B Zeker nodig.
11. Het bouwen, versterken en onderhouden van een netwerk ten behoeve van een succesvolle implementatie van de interventie?	<ul style="list-style-type: none"> • A Ook belangrijk, maar pas nadat doelgroep in kaart is gebracht. • B Het is heel belangrijk dat er draagvlak komt.
12. Het inventariseren van de lokale en regionale behoefte aan deskundigheidsbevordering?	<ul style="list-style-type: none"> • A Mee beginnen, zeer belangrijk. • B Weet niet. Veel breed opgeleide ALO-ers die een baan zoeken in regio. Misschien hebben zij speciale deskundigheid nodig om met deze doelgroep om te gaan: kan ze niet goed inschatten.
13. Het monitoren en evalueren van de interventies (of ondersteuning hierbij); zowel bij de start (het in kaart brengen van de wensen en behoeftes van de doelgroep) en tijdens en na de interventie (proces- en effectevaluatie).	<ul style="list-style-type: none"> • A Ook belangrijk. • B Zeker nodig.
14. Heeft u tot slot nog tips voor het NISB voor een zo goed mogelijke implementatie van het NASB?	<ul style="list-style-type: none"> • A Marum heeft behoefte aan financiële middelen en aan extra capaciteit. Het in kaart brengen van de doelgroep is waarmee men moet beginnen. • B NISB zou voor meer naamsbekendheid moeten zorgen naar de mensen toe die met de inactieven werken. NISB zou deze mensen (die lokaal allerlei activiteiten organiseren) ook meer moeten betrekken bij hun werkzaamheden.

Gemeente	Roermond
Gemeentegrootte (inwoneraantal)	54.346 (inclusief Swalmen waarmee het per 1 jan 2007 is samengevoegd).
Respondenten (organisatie, naam, functie) (3-4 contactpersonen per gemeente, via sneeuwbalmethode, maar ook van lokale en regionale organisaties)	A Dhr. Wil Heimens – bewegingsconsulent Sportservice B Gemeentelijk beleidsmedewerker Ellen van de Boogaart <i>NB: respondenten uit andere settings niet kunnen bereiken wegens vakanties.</i> (Alleen indien relevant wordt dit onderscheid hieronder gemaakt). <i>Andere respondenten (welzijn/GGD) tijdens onderzoeksperiode niet bereikbaar.</i>

Algemeen	
1. Kunt u mij iets vertellen over het beweegaanbod binnen uw gemeente? U kunt hierbij denken aan landelijke projecten en aan lokale initiatieven.	<ul style="list-style-type: none"> • Landelijk: de BSI activiteiten zijn voortgezet. • Er lopen 3 BOS projecten, deze richten zich deels ook op kinderen met overgewicht. • "Meer bewegen voor ouderen" (Galm) in 2 wijken, circa 150 deelnemers • Lokaal: inzet goedkope vakleerkrachten; Sportbuurtwerk; Spel-o-theek; Slimkids i.s.m. GGD; lokaal project Youth4youth; • Samen met Huis van de Sport en gemeente Venlo is men bezig een project voor kinderen met een beperking op te zetten; • Real Fit • Momenteel wordt van 1000 kinderen van gr. 4 en 7 onderzocht op overgewicht, motorische vaardigheden en beweeggedrag buiten schooltijd. • I.s.m. ziekenhuis worden kinderen met obesitas 12 weken in een project gestimuleerd meer te bewegen, daarna stromen ze door naar sportverenigingen • Voor mensen met een beperking vinden 1 a 2 keer per jaar kennismakingsactiviteiten plaats, georganiseerd door sportverenigingen. Het beleid van de gemeente Roermond probeert deze groep gebruik te laten maken van bestaand sportaanbod. Het is geen speerpunt omdat er niet veel vraag naar is (de gemeente werkt vooral vraaggestuurd).
2. Welke organisaties zijn in uw gemeente betrokken bij dit beweegaanbod?	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeente; scholen; sportverenigingen; GGD (i.v.m. BOS); Stichting Wel.com; thuiszorg; fitnesscentra, Laurentius ziekenhuis (ivm kinderen met obesitas); • BOS consulenten werken gedeeltelijk vanuit kantoor GGD • Scholen verwijzen kinderen met obesitas door naar het Obesitas Centrum van het lokale ziekenhuis. Daar bestaan goede relaties mee plus de projecten zijn goedkoper. • Stichting MEE en het gehandicaptenplatform Roermond (doelgroep mensen met een beperking) in verband met de kennismakingsactiviteiten. • Seniorenraad in verband met Galm.
3. Wie coördineert de verschillende beweegprojecten (wijk-zorg-school) in uw gemeente op dit moment op beleidsniveau? En op uitvoeringsniveau? Waaruit bestaan de coördinatietaaken? Wat zijn sterke en zwakke punten in deze coördinatie?	<ul style="list-style-type: none"> • Coördinatie in uitvoer ligt bij teamleider Sportservice. Hij stuurt de BOS projecten aan, de medewerkers, projecten, en onderhoudt het netwerk, creëert draagvlak voor de projecten onder de participanten, probeert het bereik van projecten te maximaliseren en heeft een signaalfunctie. • Op beleidsniveau: de beleidsmedewerker van de gemeente coördineert, zij is vooral bezig met afstemming, doorstroming naar verenigingen, en het invullen van witte vlekken (faciliterend). Ze zorgt dat het geld beschikbaar komt vanuit de gemeenteraad.

<p>4. Hoeveel tijd/capaciteit vergt deze coördinatie (uren per week/aantal fte)? In hoeverre volstaat de aanwezige coördinatiecapaciteit?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Coördinatie in uitvoer: 28 uur per week, wat te krap is. Er ligt veel werk omdat er veel vraag van buitenaf is; Sportservice zit krap in de mensen; dit belemmert de groei. Soms moet er nee gezegd worden omdat er niet voldoende capaciteit is. • Coördinatie in beleid: de beleidsmedewerker is hier circa 2 uur per week aan kwijt.
<p>Behoeftepeiling</p>	
<p>5. Hoe kijkt u aan tegen het plan van NISB om met het oog op het NASB (extra) coördinatiecapaciteit te faciliteren? Wat zijn voor en tegens? Indien geen interesse, ga hierna door naar vraag 10.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A Er is behoefte aan uitvoerders die projecten kunnen opzetten en uitvoeren. Daar komt een stukje coördinatie bij kijken, maar wel coördinatie in de uitvoering. Geen behoefte aan extra capaciteit op beleidsniveau. • B Roermond kampt met een groot tekort aan mensen die de lessen verzorgen. Er bestaat behoefte aan Galm leid(st)ers, vakleerkrachten enz. Geen behoefte aan extra capaciteit op beleidsniveau.
<p>6. Welke taken zouden volgens u aan de functie verbonden moeten zijn en waarom precies die taken?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A Zie antwoord op vraag 5a: Er is behoefte aan uitvoerders die projecten kunnen opzetten en uitvoeren. Daar komt een stukje coördinatie bij kijken, maar wel coördinatie in de uitvoering. Geen behoefte aan extra capaciteit op beleidsniveau. • B Geen behoefte aan extra capaciteit op beleidsniveau (kon niet doorvragen naar taken, verder naar vraag 10).
<p>7. Is de coördinatie op gemeentelijk niveau (lokaal) of op regionaal niveau wenselijk en waarom?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A Zie antwoord op vraag 5a: Er is behoefte aan uitvoerders die projecten kunnen opzetten en uitvoeren. Daar komt een stukje coördinatie bij kijken, maar wel coördinatie in de uitvoering. Geen behoefte aan extra capaciteit op beleidsniveau. • B Geen behoefte aan extra capaciteit op beleidsniveau (kon niet doorvragen naar taken, verder naar vraag 10).
<p>8. Is één coördinator per setting gewenst (dus voor zorg, wijk en school apart) en/of een meer integrale coördinator en waarom?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A Integraal, dat stukje missen we nu. Iemand die de tussenschotten weghaalt; die de activiteiten van de verschillende organisaties op elkaar afstemt; organisaties werken nu langs elkaar heen. Nu wordt drie keer hetzelfde gedaan door drie verschillende organisaties. Er kan efficiënter gewerkt worden als er meer overzicht bestaat en meer afgestemd wordt. "Iedereen doet nu zijn eigen ding". Meer transparantie voor burgers is ook gewenst. • B Geen behoefte aan extra capaciteit op beleidsniveau (kon niet doorvragen naar taken, verder naar vraag 10).
<p>9. Wat is het profiel waaraan de coördinator moet voldoen? Is een tijdelijke of een vaste aanstelling wenselijk?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A Zie antwoord op vraag 5a: Er is behoefte aan uitvoerders die projecten kunnen opzetten en uitvoeren. Daar komt een stukje coördinatie bij kijken, maar wel coördinatie in de uitvoering. Geen behoefte aan extra capaciteit op beleidsniveau • B Geen behoefte aan extra capaciteit op beleidsniveau (kon niet doorvragen naar taken, verder naar vraag 10).
<p>Waardering</p>	<p><i>Kunt u aangeven in hoeverre er in uw gemeente behoefte bestaat aan de volgende werkzaamheden van een eventuele toekomstige coördinator? Waarom wel/niet?</i></p>
<p>10. Het beïnvloeden van het beleid, het creëren van urgentiegevoel ofwel "agendasetting"?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A Er is voldoende politiek draagvlak. • B Dit doen we zelf al en dat gaat prima.

<p>11. Het bouwen, versterken en onderhouden van een netwerk ten behoeve van een succesvolle implementatie van de interventie?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A Kan wel helpen. • B Dit doen we zelf al en dat gaat prima. De beleidsmedewerker van de gemeente netwerkt op directieniveau/bestuurlijk niveau; de coördinator van het sportservice steunpunt op de werkvloer.
<p>12. Het inventariseren van de lokale en regionale behoefte aan deskundigheidsbevordering?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A Kan geen kwaad. • B Doen we ook al.
<p>13. Het monitoren en evalueren van de interventies (of ondersteuning hierbij); zowel bij de start (het in kaart brengen van de wensen en behoeftes van de doelgroep) en tijdens en na de interventie (proces- en effectevaluatie).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A Dit zijn taken die bij de beleidsmedewerker liggen. • B Wel behoefte aan, maar dan wel echte uitvoerders.
<p>14. Heeft u tot slot nog tips voor het NISB voor een zo goed mogelijke implementatie van het NASB?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A Kom met bewezen succesvolle projecten; landelijke projecten sluiten niet altijd aan bij lokale praktijk of het is onduidelijk wat we ermee moeten. Er is weinig contact met NISB. • B Er is geen behoefte aan nieuwe projecten, want we hebben lokaal de capaciteit en expertise om projecten te verzinnen. Er is geen behoefte aan kant-en-klare projecten van het NISB omdat die projecten toch altijd aangepast moeten worden aan de lokale situatie. De koffer met projecten van NISB mag dicht blijven. Ideeën en concepten (zoals die op bepaalde ontmoetingsdagen van het NISB of het LC worden gepresenteerd) zijn wel welkom, maar de handleiding hoeft er dus niet bij.

Gemeente	Veendam
Gemeentegrootte (inwoneraantal)	28.500
Respondenten (organisatie, naam, functie) (3-4 contactpersonen per gemeente, via sneeuwbalmethode, maar ook van lokale en regionale organisaties)	A Dhr. Schipper, hoofd afdeling Sport en Recreatie B setting wijk: teamleider Sociaal Cultureel Werk st. Compaen Hans Strijbosch C setting onderwijs: mevr. Bertine Beugels - onderwijskundig beleidsmedewerker gemeente Veendam

Algemeen	
1. Kunt u mij iets vertellen over het beweegaanbod binnen uw gemeente? U kunt hierbij denken aan landelijke projecten en aan lokale initiatieven.	<p>A In Veendam bestaat een breed aanbod van sport- en beweegactiviteiten. Voorheen waren er BSI projecten, die nu deels zijn voortgezet als BOS projecten. In totaal lopen er sinds mei 2007 in Veendam op dit moment maar liefst 4 BOS projecten. Verder: sportspeeldagen, diverse beweegactiviteiten voor kinderen met motorische achterstanden (i.s.m. Huis voor de Sport), paardrijden voor mensen met een beperking (i.s.m. huis voor de sport), brede schoolactiviteiten, gezondheidsweken (i.s.m. de GGD), GALM, 50+ projecten. Veendam heeft geen sportbuurtwerkers in dienst.</p> <p>I.s.m. het Huis voor de Sport het project "Kies voor hart en sport"; inbreng van : GGD, vakleerkrachten bewegingsonderwijs, scholen en sportverenigingen .</p> <p>B De Stichting Compaen is op drie manieren betrokken bij het beweegaanbod:</p> <p>1) Binnen het opbouwwerk van de stichting Compaen is sport een aandachtsgedebied. Dat betekent dat aan het opbouwwerk in de wijken incidenteel sportactiviteiten worden toegevoegd.</p> <p>2) Binnen het ouderenwerk worden beweegactiviteiten georganiseerd in de vier multifunctionele buurtcentra (MFC's). Ouderen worden doorverwezen vanuit maatschappelijk werk, huisartsen, wijkverpleegkundigen enz. Er wordt ook doorverwezen bij sociaal isolement.</p> <p>3) Compaen zit ook in de BOS werkgroep. Op dit moment wordt gekeken welke wijkactiviteiten voor jongeren van 12 tot 18 jaar de stichting gaat uitvoeren (daar is zij mede verantwoordelijk voor). Knelpunt gaat de uitvoering worden omdat Compaen geen sportbuurtwerkers in dienst heeft.</p> <p>C Vanaf 1998 vindt motorisch remedial teaching plaats op drie scholen in het kader van en gefinancierd uit onderwijsachterstandenbeleid. Men wil zo vroeg mogelijk beginnen met bewegen en de ouders erbij betrekken en bewust maken. Vanaf 2002 is op twee peuterspeelzalen het project "Bewegen voor peuters" (peutergymnastiek) ingevoerd.</p>
2. Welke organisaties zijn in uw gemeente betrokken bij dit beweegaanbod?	<p>A GGD, welzijn stichting Compaen, vakleerkrachten voor schoolsport, en de zelfstandige eenheid sport van de gemeente. ZE Sport heeft 25 medewerkers, waaronder 1.5 fte aan sportconsulenten.</p> <p>B Ouderen worden door maatschappelijk werk, huisartsen, wijkverpleegkundigen doorverwezen naar de beweegactiviteiten in de buurtcentra. GGD is betrokken bij de nulmeting van de BOS projecten.</p> <p>C Voor de projecten van 0 tot 4 jarigen wordt samengewerkt met de bewegingsconsulenten van de gemeente, vakleerkrachten, voorscholen en scholen. Netwerk vindt ze een groot woord: partijen worden rechtstreeks benaderd. Onderwijs is kartrekker (vanuit het onderwijsachterstandenbeleid), en zoekt al snel samenwerking met afdeling sport. In nabije toekomst wordt ook het ziekenhuis UMCG betrokken bij deze projecten (met name evaluatie/effectmeting).</p>

	In totaal zijn er 32 medewerkers werkzaam bij het Huis voor de Sport Groningen, waarvan 15 sportconsulenten die werkzaam zijn in vijf regio's.
3. Wie coördineert de verschillende beweegprojecten (wijk-zorg-school) in uw gemeente op dit moment op beleidsniveau? En op uitvoeringsniveau? Waaruit bestaan de coördinatietaken? Wat zijn sterke en zwakke punten in deze coördinatie?	A Op beleidsniveau: Z.E. Sport heeft een projectgroep waarin alle bovenstaande organisaties vertegenwoordigd zijn plus de afdeling welzijn en onderwijs. Er is in Veendam ook een stuurgroep waarin dezelfde organisaties zitten. Op uitvoeringsniveau is de afdeling sport de kartrekker (de 2 bewegingsconsulenten). C De bewegingsconsulenten coördineren. Sterke punt: het zijn mensen uit het veld die weten wat er speelt.
4. Hoeveel tijd/capaciteit vergt deze coördinatie (uren per week/aantal fte)? In hoeverre volstaat de aanwezige coördinatiecapaciteit?	A 1.5 fte, dit volstaat. Wel wordt opgemerkt dat de beginfase van projecten (zoals de BOS projecten) altijd erg druk is. Sommige andere zaken blijven dan liggen. Op dit moment worden de projecten uitgevoerd en ligt de nadruk op een goede uitvoering van de projecten. B Lastig te zeggen. Circa 10 uur per week (verdeeld over 4 wijkcoördinatoren) maar exclusief de uitvoering. C We hebben niet genoeg gekwalificeerde mensen. De kosten worden niet gedekt. Beweegprojecten voor 0-4 jarigen worden nu bekostigd uit onderwijsachterstandengelden.
Behoeftepeiling	
5. Hoe kijkt u aan tegen het plan van NISB om met het oog op het NASB (extra) capaciteit te faciliteren tbv het ondersteunen en adviseren van de professionals in de beweegprojecten? Wat zijn voor en tegens? Indien geen interesse, ga hierna door naar vraag 10.	<ul style="list-style-type: none"> • A In Veendam kunnen we het altijd zelf oplossen. Als er meer projecten onze kant op komen door het NASB dan hebben we wel meer capaciteit nodig. • B Niet nodig, want Veendam is een kleine gemeente dus de lijnen zijn kort. • C Geen specifieke behoefte t.a.v. doelgroep kinderen met motorische achterstand. Respondent was niet bekend met het NASB.
6. Welke taken zouden volgens u aan de functie verbonden moeten zijn en waarom precies die taken?	<ul style="list-style-type: none"> • A We zouden de coördinatietaken (werkzaamheden in de voorwaarden-scheppende sfeer) dan bij die persoon leggen, zodat onze sportconsulenten meer tijd krijgen om zich met de uitvoering bezig te houden. Daar is immers de meeste capaciteit nodig. Bovendien kunnen we er dan voor zorgen dat lopende projecten nog succesvoller worden. • B Zie antwoord op vraag 5: Niet nodig, want Veendam is een kleine gemeente dus de lijnen zijn kort. Door naar vraag 10. • C Voorlichting naar de ouders toe; belang van bewegen promoten; meer aansluiten bij gezondheid (GGD/JGZ/gezondheidscentra/ huisartsen); stimuleren gezond sociaal gedrag en iets doen aan kloof tussen Turkse en autochtone jongeren. Voor een intensief voorlichtingsproject is extra menskracht nodig; stimuleren gezond gedrag.
7. Is de coördinatie op gemeentelijk niveau (lokaal) of op regionaal niveau wenselijk en waarom?	<ul style="list-style-type: none"> • A Veendam: lokaal. Kleine gemeenten: kan het anders liggen, waarschijnlijk regionaal. • B Zie antwoord op vraag 5: Niet nodig, want Veendam is een kleine gemeente dus de lijnen zijn kort. Door naar vraag 10. • C Regionaal heeft voorkeur, ook omdat kinderen van omliggende dorpen in Veendam naar school gaan. •

<p>8. Is één fte per setting gewenst (dus voor zorg, wijk en school apart) en/of een meer integrale ondersteuning en waarom?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A Integraal, want de gemeente is te klein voor aparte coördinatoren per setting. • B Zie antwoord op vraag 5: Niet nodig, want Veendam is een kleine gemeente dus de lijnen zijn kort. Door naar vraag 10. • C Integraal.
<p>9. Wat is het profiel waaraan de coördinator moet voldoen? Is een tijdelijke of een vaste aanstelling wenselijk?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A ALO of Sport en Bewegen (HBO niveau) • B Zie antwoord op vraag 5: Niet nodig, want Veendam is een kleine gemeente dus de lijnen zijn kort. Door naar vraag 10. • C HBO, communicatief sterk, enthousiasmerend, kennis van achterstanden.
<p>Waardering</p>	<p><i>Kunt u aangeven in hoeverre er in uw gemeente behoefte bestaat aan de volgende werkzaamheden van een eventuele toekomstige fte? Waarom wel/niet?</i></p>
<p>10. Het beïnvloeden van het beleid, het creëren van urgentiegevoel ofwel "agendasetting"?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A In Veendam is al draagvlak. Geen behoefte aan. • B Kunnen we zelf wel, staat al hoog op de agenda, heeft alle aandacht. Jammer alleen dat er geen geld is voor de twee sportbuurtwerkers die we nodig hebben. Veendam kan geen aanspraak maken op GSB regelingen, • C Ja, allochtonen en jong en volwassenen. Wel behoefte.
<p>11. Het bouwen, versterken en onderhouden van een netwerk ten behoeve van een succesvolle implementatie van de interventie?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A Geen behoefte aan. • B De netwerken zijn er al. Enige waar ik geen zicht op heb is de doelgroep mensen met een beperking. Die groep hebben we niet in beeld. • C geen behoefte.
<p>12. Het inventariseren van de lokale en regionale behoefte aan deskundigheidsbevordering?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A Geen behoefte aan. • B Als ik denk aan BOS is er behoefte aan voorlichting (aan sociaal cultureel werkers en aan mensen uit het onderwijs), en aan specifieke scholing (bijvoorbeeld voor de jongerenwerker die dan ook bevoegd wordt om sportactiviteiten uit te voeren). • C goed, ook in relatie tussen gezondheid & gezond sociaal gedrag.
<p>13. Het monitoren en evalueren van de interventies (of ondersteuning hierbij); zowel bij de start (het in kaart brengen van de wensen en behoeftes van de doelgroep) en tijdens en na de interventie (proces- en effectevaluatie).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A Dat schiet er wel eens bij in. Monitoring kost heel veel tijd en inspanning. De afgelopen 0-meting voor BOS hebben we daarom door een stagiair laten uitvoeren. • B Behoeftepijling is nodig voor alle inactieven. Het gaat zeker in Veendam om kleine groepen. Op dit moment werkt Compaen vraaggericht. We zouden willen weten: wat is de behoefte? Wat is het bereik van de sportverenigingen en uit welke wijk komen de leden? Kengetallen sportparticipatie ontbreken, het is een dure grap en een andere probleem is de non respons van juist deze groepen. De doelgroep mensen met een beperking en chronisch zieken is niet in beeld bij Compaen. • C Graag! Hierbij hulp. In de meeste gevallen moeilijk uitvoerbaar. Tijdrovend, komt er nog bij, lastig om indicatoren te benoemen.
<p>14. Heeft u tot slot nog tips voor het NISB voor een zo goed mogelijke implementatie van het NASB?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A Het verzinnen van projecten is niet zo moeilijk, maar tijd vinden voor de uitvoering is belangrijk. Daar vooral is capaciteit voor nodig. Uitvoer is het belangrijkste. We zijn verder goed voorzien en we hebben regelmatig contact met NISB. Het NISB kan zich eventueel wel iets meer richten op het beïnvloeden van de politiek. • B NISB zou zich meer moeten profileren. NISB is onbekend in de welzijnsector, in de ambtelijke wereld. Het NASB ken ik wel maar inhoudelijk is het nog onduidelijk.

	<ul style="list-style-type: none"> • C De genoemde NASB projecten zijn aardig, maar we hebben volop projecten en zitten middenin BOS. Het NASB zou ook moeten inzetten op de doelgroep 0-4 jarigen, zowel op de peuters als ouders. Dan doorgaande lijn in project. Uiteindelijk toeleiding naar regionale sport. • NISB zou zich meer kunnen profileren. • Start MEE i.s.m. Hartstichting • Er gebeurt heel veel / lopen veel projecten. Niet echt behoefte aan nieuwe.
--	---

Gemeente	Gemeente Wervershoof
Gemeentegrootte (inwoneraantal)	8.500 inwoners
Respondenten (organisatie, naam, functie) (3-4 contactpersonen per gemeente, via sneeuwbalmethode, maar ook van lokale en regionale organisaties)	<p>A sport(beleidsmedewerker) Gineke Paulussen (beleidsmedewerker Welzijn en Onderwijs), Gecombineerd met C: één afdeling.</p> <p>B wijk/zorg (welzijn/GGD) Esther Wildenberg, gezondheidsbevorderaar GGD Hollands Noorden (regionaal, niet specifiek betrokken bij Wervershoof).</p> <p>C onderwijs (beweegmanager/brede schoolcoördinator) beleidsmedewerker dhr. W. Groot</p> <p>D regionaal (PSR/Huis voor de Sport) Sportservice Noord Holland: zie Castricum (Alleen indien relevant wordt dit onderscheid hieronder gemaakt).</p>

Algemeen	
1. Kunt u mij iets vertellen over het beweegaanbod binnen uw gemeente? U kunt hierbij denken aan landelijke projecten en aan lokale initiatieven.	<ul style="list-style-type: none"> Binnen de gemeente Wervershoof wordt er bovengemiddeld veel via sportverenigingen gesport (80-90 % van de jongeren). Voor Schoolzwemmen bestaat een subsidieregeling. In dorpshuizen wordt een aanbod voor ouderen verzorgd. Er is geen sportbuurtwerker. Er is geen tussen- en naschools aanbod. Gehandicapten kunnen sporten via een regionaal georganiseerde subsidie (via SSNH). Verder is er geen aanbod gericht op het bereik van inactieve doelgroepen. Momenteel wordt een sportpas ontwikkeld gericht op de basisschooljeugd. Via deze sportpas kunnen kinderen kennismaken met diverse takken van sport.
2. Welke organisaties zijn in uw gemeente betrokken bij dit beweegaanbod?	<ul style="list-style-type: none"> De ouderenvereniging organiseert ouderengym. Verder aanbod, bijvoorbeeld toernooitjes, wordt verzorgd door sportverenigingen. De gemeente ontwikkelt de sportpas.
3. Wie coördineert de verschillende beweeprojecten (wijk-zorg-school) in uw gemeente op dit moment op beleidsniveau? En op uitvoeringsniveau? Waaruit bestaan de coördinatietaken? Wat zijn sterke en zwakke punten in deze coördinatie?	<p>De gemeente organiseert een gemeentelijk samenwerkingsverband tussen sportverenigingen in het kader van de sportpas. Taken voor de gemeente bestaan uit –voor zover dat nu is te overzien- :</p> <ul style="list-style-type: none"> Verbindingen leggen; Administratieve ondersteuning <p>Nog te kort van start om iets te kunnen zeggen over sterke en zwakke punten.</p>
4. Hoeveel tijd/capaciteit vergt deze coördinatie (uren per week/aantal fte)? In hoeverre volstaat de aanwezige coördinatiecapaciteit?	<ul style="list-style-type: none"> Nog niet te zeggen
Behoeftepeiling	
5. Hoe kijkt u aan tegen het plan van NISB om met het oog op het NASB (extra) coördinatiecapaciteit te faciliteren? Wat zijn voor en tegens? Indien geen interesse, ga hierna door naar vraag 10.	<ul style="list-style-type: none"> A Wel geïnteresseerd, momenteel is er nog weinig aandacht voor dit thema. B Nee Er lopen veel projecten, maar niet de projecten die in het NASB genoemd worden. Het contact met gemeenten en samenwerkingspartners is over het algemeen goed. Inzet van coördinatiecapaciteit is afhankelijk van wat er speelt op dat moment. Extra coördinatiecapaciteit is volgens de respondent niet de kern van het probleem. Onder andere gezondheidsbevoorwaarden kunnen deze taak op zich nemen. Het onderwerp overgewicht, voeding en beweging staat al voldoende op de agenda. Door naar vraag 10! C zie A, de beleidmedewerker toont interesse voor het plan D Sportservice Noord Holland: zie Castricum

<p>6. Welke taken zouden volgens u aan de functie verbonden moeten zijn en waarom precies die taken?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A/C advisering en coördineren bij opstarten van nieuwe projecten. • B → De medewerker van de GGD ziet een nieuwe functie niet zitten, aangezien er al medewerkers zijn die dergelijke taken kunnen oppakken. Zoals zij en haar collega-gezondheidsbevorderaars. Verder is zij van mening dat de GGD een goed netwerk heeft en onderhoudt. • C zie A • D
<p>7. Is de coördinatie op gemeentelijk niveau (lokaal) of op regionaal niveau wenselijk en waarom?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A regionaal, Wervershoof is maar een kleine gemeente. Daarom vooral coördinatie wenselijk op het terrein van kennisuitwisseling tussen gemeenten. • B → 10 geen antwoord. De respondente ziet niet iets in een coördinatiefunctie. • C zie A • D
<p>8. Is één coördinator per setting gewenst (dus voor zorg, wijk en school apart) en/of een meer integrale coördinator en waarom?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A bij voorkeur integraal, vanwege overlappingsen tussen de verschillende terreinen. De gemeente kan de keuze maken in welke setting de projecten in te zetten. • B → 10 • C zie A • D
<p>9. Wat is het profiel waaraan de coördinator moet voldoen? Is een tijdelijke of een vaste aanstelling wenselijk?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A kennis van mogelijkheden en regelgeving. kennis van de sportcultuur, o.a. de verenigingscultuur. • B → 10 • C zie A • D
<p>Waardering</p>	<p><i>Kunt u aangeven in hoeverre er in uw gemeente behoefte bestaat aan de volgende werkzaamheden van een eventuele toekomstige coördinator? Waarom wel/niet?</i></p>
<p>10. Het beïnvloeden van het beleid, het creëren van urgentiegevoel ofwel "agendasetting"?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A Nee, dat treedt in het beleid van de gemeente zelf. Geen behoefte. • B Nee, dit gebeurt voldoende. Dit is een reguliere taak voor de GGD. • C zie A • D
<p>11. Het bouwen, versterken en onderhouden van een netwerk ten behoeve van een succesvolle implementatie van de interventie?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A Heel belangrijk, zo kun je bij een andere in de keuken' kijken en zo expertise uitwisselen. Dit zou kunnen in de vorm van een regionaal overleg van sportambtenaren en sportleiders. Dat is er nu nog niet. • B GGD heeft een goed en breed netwerk dat benut kan worden kan worden voor de implementatie van preventieactiviteiten en het bereiken van inactieven. • C zie A • D
<p>12. Het inventariseren van de lokale en regionale behoefte aan deskundigheidsbevordering?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A Dit punt ligt meer bij de sportverenigingen/ sportbonden. • B Ja, dat zou wel een goede zaak zijn. Ondersteuning, tips en ideeën zijn welkom. Bijvoorbeeld uitwisseling van kennis en ervaring over hoe lastige doelgroepen te bereiken. Of over hoe je kunt voorkomen dat er alleen losse projecten worden aangeboden, zonder continuïteit. • C zie A • D
<p>13. Het monitoren en evalueren van de interventies (of ondersteuning hierbij); zowel bij de start (het in kaart brengen van de wensen en behoeftes van de doelgroep) en tijdens en na de interventie (proces- en effectevaluatie).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A Een goede zaak om regionaal op te pakken. • B Ja, want dat vraagt veel tijd, ondersteuning is altijd welkom en nuttig. • C zie A • D

14. Heeft u tot slot nog tips voor het NISB voor een zo goed mogelijke implementatie van het NASB?

- A Nee
- B Nee, niet echt. Wat wij nodig hebben om met de projecten aan de slag te gaan zijn vooral praktische handvatten over hoe dit te doen. bv goed lesmateriaal, mogelijkheden om naar projecten te verwijzen op de site. zoals bij 30min. campagne, MADD.
- C
- D